

Štev. 36.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 6. septembra 1912.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto XI.

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj. — "Wiener Mittags-Zeitung" javlja, da je francoski ministrski predsednik Poincarre ob priliki svojega bivanja v Petrogradu zahteval od ruske vlade, da mora na nemški meji zgraditi nove močne utrdbe. V to svrhu je baje ruska vlada že naročila pri Kruppu na Nemškem za 400 milijonov mark novih topov. Tvrdba Krupp ob baje vsled tega zgradila svojo lastno tovarno na Ruskem. Nadalje je ruska vlada določila pol milijarde rubljev za obnove svoje vojne mornarice.

Praga. — Narodno-socialna stranka je priredila protestno skupščino proti škandalozni sodbi v Jukičevem procesu. Na shodu je govoril poslanec Choc. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se ostro kritizirajo razmere na Hrvaškem in izreka zahteva, da se izvrši revizija Jukičevega procesa. Po shodu je množica šla na Vavčevski trg, kjer je priredila hrupno demonstracijo. Pred delnim muzejem je množica razvila črno zastavo, katero ji je odvzela potem policija.

Dunaj. — Ministrstvo zunanjih del je dobilo oficijalno obvestilo, da tako Francija, kakor Anglija soglašata z Berchtoldovim predlogom o konferenci, na kateri bi se naj razpravljalo o balkanskih vprašanjih.

Rusija.

Petrograd. — "Birževija Vedomosti" priobčjuje depešo avstrijskega ministra zunanjih del grofa Berchtolda, da zasleduje Avstro-Ogrska na Balkanu politiko "status quo" in da je baš v smislu te politike predlagala konferenco velesil o balkanskem vprašanju.

Petrograd. — Sasonov pride v štirih tednih v London, kjer bo med 23. in 28. septembrom gost angleškega kralja v Balmoralu. V tem času prideta tudi ministrski predsednik Asquith in državni tajnik Grey na grad Balmoral k skupnim konferencam. V diplomatskih krogih pravljajo potovanje Sasonova z obiskom Poincarreja v Petrogradu v zvezo in menijo, da bo posvetovanje ruskih, angleških in francoskih državljanov eventuelno izpremenilo triple-entente v novo trozvezo.

Francija.

Pariz. — "Matin" poroča, da je imel znani ruski, v Parizu živeči revolucionar, Burzev v Franko-brodu sestanek s takisto znanim policijskim konfidentom Asevom. Tu mu je baje Asev izjavil, da ni bil nikdar v službi tajne policije, priznal pa je, da je l. 1908 izdal šefu ruske policije revolucionarno Razbudino. Ta je bila mati dveh otrok, a so jo kljub temu obesili. Ko se je izvedelo za to njegovo dejanje, je moral pobegniti.

Mehika.

El Paso, Tex. — Zvezni senator A. B. Fall, ki preiskuje, če je z ameriškimi denarjem vpriporjena sedanja mehikanska revolucija, je izpovedal, da je on mnenja, da je Madero-revolucija financirana z ameriškimi petroleum interesi. On povdarja, da je njemu znan dan in kraj, ko se je v to svrhu denar izročil. Nadalje pravi Fall, da je bilo dvajset tisoč ameriških vojakov na mehikansko mejo poslanih, ne da bi bil predsednik Taft o tem kaj vedel; namen pa je bil, da bi Diaza iz Mehike iztrajali. Senator Fall je odpotoval v Novo Mehiko.

Juarez. — Meščanje države Sonora bodo v kratkem od vlade oboroženi, da zabranijo prodiranje vstajev proti zapadu. Uradniki so se izrekli, da namerava vlada v to svrhu dva tisoč pušk uvesti. Prepričani so, da živinorejci in rudokopači v Sonori so zvesti vladi, ali pa vsaj, da se zna, da se ne bratijo z vstaji.

Italija.

Rim. — Črnogorski poslanik Popović je izročil ministru zunanjih del di San Giuliano posebno noto, v kateri črnogorska vlada opozarja Italijo na opetovane konflikte na črnogorsko-turški meji in na krvave spopade, ki jih na tej meji izvajajo regularni turški vojaki.

Bolgarsko.

Sofija. — Po jubilejskih svečanostih v Trnovem se je vršil vojni svet pod osebnim predsedstvom carja Ferdinanda. Vojni minister Nikiforov se je izrazil za vojno proti Turčiji, češ, da je bolgarska vojska popolnoma pripravljena na vojno in da je tudi čas za tako vojno sedaj najbolj ugoden. Car Ferdinand se je odločno izjavil proti vojni, češ, da bi vojna v danem momentu lahko spravila Bolgarsko v zelo nevarno situacijo.

Albanija.

Skoplje. — Z železnico je od tu odpotovalo 180 izbranih Albancev v Perizović, Vučitrn, Mitrovico, Peč in Djakovico, da z agitacijo pridobije za pohod na Solun še tista albanska plemena, ki so doslej še ostala doma.

Skoplje. — Semkaj dohajajo neprestano deloma peš, deloma pa s posebnimi vlaki novi vojaški boji.

Skoplje. — Z vlakom je dospelo semkaj 200 katoliških Miriditov. Vsi so oboroženi. Na kolodvoru jih je sprejela katoliška duhovščina in vsi tukaj živeči katoliki. V par dneh bo baje dospelo semkaj še 2000 Miriditov.

Skoplje. — Kakor je znano, je Isa beg Boljetinac dal ob svojem prihodu v Skoplje odpreti vse ječe in zapore. Kakor se je sedaj dognalo, je bilo v ječah zaprtih nad 1000 oseb. Večina izpuščenih kaznjencev se je pridružila Albancem. Med jetniki je bilo dober del Srbov.

Skoplje. — Uporni Albanci so v belem dnevu sredi Mitrovice upelili hišo Hafisa Ibrahima, ker je odkrito priznaval, da je pri-
staš mladoturške stranke.

Skoplje. — V okolici Peči so se pojavile vstajske čete katoliških Malisorov. Ena izmed teh čet je napadla vas Krstovce, kjer stanujejo Srbi, in jo vpepelila.

Anglija.

London. — V vladnih krogih računajo s tem, da bo meseca septembra prišlo do velikih demonstracij na Irskem radi zakona "Home Rule", ki dovoljuje Irski samoupravo. Vlada pomnožuje že sedaj vojaške čete na Irskem.

Turčija.

Carigrad. — Italijansko vojno brodovje je usidrano tik pred vodom v Dardanele. Od tu križarijo italijanske vojne ladje po vsem Egejskem morju.

Carigrad. — Vlada je dobila poročilo, da se je predsedniku albanske komisije Ibrahim paši posrečilo pobotati se z Albanci in jih pregovoriti, da se vrnejo na svoja domovja. Albanci se bodo s posebnimi vlaki prepeljali v Albanijo.

Carigrad. — Ministrstvo Ahmed Mukhtar paše bo v kratkem odstopilo. Za velikega vezirja bo imenovan Kiamil paša.

Carigrad. — Prestolonaslednik Jusuf Izedin je v spremstvu senatorjev odpotoval v Švico. Medpota se bo ustavil na Dunaju, kjer bo v popolnem inkognita ostal štiri dni.

Skoplje. — Ibrahim paša je obvestil konzulate tujih držav, da se bo skušal z Albanci pogoditi. Ako pa se pogajanja razbijejo, bo Albance "pomiril" z orožjem v roki. Za ta slučaj naj bodo konzuli pripravljeni na primerno zaščito podanikov svojih držav.

Listnica uredništva.

Zaradi pomanjkanja prostora, smo morali zopet odložiti dvajset dopisov, ki pridejo na vrsto, kakor bo dopuščal prostor.

Razne novice.

Nezaslišano.

Chatanoga, Tenn. — V nedeljo je bil tukaj umorjen nek policist in dva zamorca sta osumljena tega dejanja in zaprta. Šest sto glav broječa druhal hodi od ječe do ječe in zahteva, da se ji izroči do obdolženci. Policija je brez moči ter je morala prepustiti druhal, da je ta ječe in policijske prostore preiskavala. Policija trdi, da je Črnce iz mesta spravila, kar pa druhal ne veruje.

Vlak strmoglavil v reko.

Camp Douglas, Wis. — Osočni vlak štev. 10 Chicago, St. Paul, Minneapolis in Omaha železnice je zavozil iz tira ter so štiri osebe usmrčene in 26 pa ranjenih. Šest ranjencev imajo toliko težke poškodbe, da je dvomljivo, da bi okrevali. Oblaki so se bili vtregali in grozno drveča voda je tir poplavlila in tako se je zgodilo, da je vlak preko mostu strmoglavil v reko.

Ženska volilna pravica.

Columbus, O. — Dne 3. t. m. so se vršile posebne volitve v državi Ohio, med katerimi je bilo tudi za splošno volilno pravico žensk. Glasovalo se je o 42. popravkih državne ustave. O izidu volitve še nimamo podatkov. Zanimivo je, ker se je glasovalo tudi za odpravo smrtnih kazni in za lastno upravo mest.

Neurje.

Pittsburgh, Pa. — Grozna nevihta je drvela na Labor day po vseh zapadnih delih Pennsylvanije in v delih Zapadne Virginije. Škoda je neizmerna.

Po do sedaj došlih poročilih je čez dvajset oseb utonilo a število pogrešanih pa vedno narašča. B. & O. železnica, takisto Pennsylvanija so do cela izpodprane in za promet nerabne. S popravili se je takoj pričelo, toda promet bo še več dni miroval. V noči je med grozno nevihto mnogo vlakov skočilo iz tira. Velike tovarne so popolnoma pod vodo ter imajo veliko škodo.

Iz Colliers, W. Va. se poroča, da je tam utonilo devet oseb in pogreša se veliko število ljudi. Koliko ljudi je v istini zgubilo življenje še ni dognano.

Rudarsko mesto Cherry Valley je bilo pol ure po pričetku nevihte popolnoma preplavljeno. Zidovje hiš, je bilo podprano in hiše so se vsled tega sesedale.

V Cannonsburg se je število oseb podalo na streho, toda zdrknili so po strešnikih in popadali v valovje.

V Awella je voda podprala hišo Henrika Crow, ki se je porušila in žena Crowa je težko ranjena, njen mož se je sicer rešil, toda njegove tri otroke je odneslo valovje.

Chicago, Ill. — Grozna nevihta je drvela čez del mesta in napravila mnogo škode. Strela zažigala je vžgala mnogo poslopij. Oglenj je razsajal na sedemdesetih prostorih na enkrat. Neurje ni zadelo pokrajine zapadno od Chicago. Velikansko sušo občutijo farmerji v okolici La Salle in Aurora.

Eksplozija.

San Diego, Cal. — Preiskava o eksploziji, ki se je pripetila v Marconi tovarni, je dognala, da ste dve osebi konec storili v požaru, ki je bil posledica eksplozije. Nadalje se pogreša 13 mož, žen in otrok, o katerih bivanju se ne more ničesar dognati. Poslopje je docela porušeno. V vrhnem nadstropju tovarne je stanovalo več italijanskih rodbin, sestojčih iz petnajstih oseb. O njih se ne more najti nobenega sledu, akoravno rešilno moštvo ne prestano in neumorno dela.

Eksplozija je bila povzročena vsled razpoke cevi, iz katere je uhajal plin.

Dr. Cook, najditelj severnega tečaja, se nahaja v Chicagi.

Dr. Friederick A. Cook se nahaja sedaj v Chicagi, da se odpočije in pravi, da je na popotovanju okoli sveta. On trdi, da je resnično razkril severni tečaj, a so ga le Perry-eve politične spletke na laž postavile, češ da on ni bil na severnem tečaju. On nadalje pravi, da na njegovem popotovanju okoli sveta bo predaval o predmetu in tako dokazal resnico ter je prepričan, da se bo po njegovi smrti pripoznala njegova trditve.

Parnik pogorel.

Baltimore, Md. — Parnik Nantucket, lastnina Merchants and Miners Transportation družbe, je pričel 2. t. m. v pristanišču Baltimore goriti, proti večeru se je nagnil in potopil. Ognjegašci in moštvo na parniku so z vsem naporom delali, da bi parnik rešili, kar se jim pa ni posrečilo, marveč jih je potopil se ostane parnika s seboj v vodo potegnil. Bilo jih je 40, vendar so se vsi rešili. Škoda se ceni na \$450,000.

Volilni boj.

New Orleans, La. — Takoj pri otvoritvi parohialnega glasovanja prišlo je tukaj do krvavega boja, pri katerem ste bili dve osebi ustreljeni, Adolf Bonee, od reform stranke je dobil kroglo v dolenji del telesa, ki je smrtno nevarna. Pavel Rivara, hišni oskrbnik nove mestne hiše, pristaš regularne stranke, je bil streljen v vrat in je tudi smrtno nevarno ranjen. Kot storila natolejuje nekega Henrika Pettingill, pristaša regularne stranke.

Spor je nastal, ko je imel Bonee biti zaprisežen članom volilne komisije. Proti tem je Pettingill nastopil, češ da to ne gre, ker je Bonee zamorec. Bonee je na to Pettingilla napadel ter ga vstrelil v želodec. Pettingill je na to vstrelil na Bonee ter po naključju zadel Rivara.

Zločinec pobegnil.

New York, N. Y. — Reinhold Frosbrey, znan za najnevarnejšega zločince v državi, je bil pod obtožbo dvojnega umora zaprt v Thombs, je dne 2. t. m. iz ječe pobegnil in ga še niso dobili.

Velikanski požar.

Butte, Mont. — Prvega tega meseca je nastal v tem mestu požar, ki je napravil škodo za 155,000. Vlak Butte, Anaconda and Pacific železnice, ki je pripeljal požarno brambo je blizu Durand skočil iz tira ter sta bila strojnik in sprevoznik smrtno nevarno in več oseb lahko ranjenih.

Železniška nezgoda.

Trinidad, Colo. — Štiri železniški vslužbeni so bili v nedeljo večer na mestu usmrčeni, ko je eksplodiral kotel tovarnega lokomotiva Colorado in Southern železnice. Nezgoda se je pripetila blizu Bunkerhill, Colo.

Upor v ječi.

Jackson, Mich. — Med jetniki v državni ječi v državi Michigan v Jacksonu je nastala resna revolucija, v kateri so jedilno sobo demolirali. Vslužbeni in pazniki ječe se branijo dati pojasnila o povodu rabuke. Sliši se, da so se jetniki često pritoževali radi slabe hrane, ki je celo nevžitna. Ko je strežaj Coffin stopil v jedilno dvorano pozdravljen je bil s točo kročnikov, prikuhe, mesa itd. Coffin je opresno ranjen.

Poziv.

New York. — Pristaniški carinar William Loeb ml., bivši zasebni tajnik eks-predsednika Roosevelta, je bil pozvan pred senatno-preiskovalno komisijo, da izpove o volilnih prispevkih leta 1904. On je popred Roosevelta vprašal, če sme izpovedati.

VABILO

na

JAVNI SHOD!

Vsa chikaška podporna društva, vsi rojaki in rojakinje se najvljudneje vabijo na shod, soboto večer, 7. sept. v Č. S. P. S. veliki dvorani, na 128 W. 18. Str., blizu Center Ave.

Sosebno člani društev S. N. P. J. naj nikakor ne izostanejo, kajti na tem shodu se bo govorilo in debatiralo o Slovenski Sirotišnici in uplivalo na Glavni odbor in delegate omenjene organizacije, da prinesejo zadevo naprej na njihovi konvenciji v Milwaukee, Wis.

Na shodu bo voljen začasni odbor, izdelal črtez pravil in drugo. Začetek točno ob 8. uri.

Pripravljalni odbor.

Svinčenke za delavce.

Charleston, W. Va. V minulih 24 urah je prišlo zopet do spopada v Cabin Creek med rudnike stražnimi detektivi in štrajkarji, pri katerim je bil eden delavec ubit in dvajset ranjenih. Pet milijonov stotinj je hitelo na lice mesta in ostanek državne milice je bil pripravljen za odhod. V štrajkujoči pas poslani stotniji, iz Parkersburga, Fayetteville, Huntington, Fairmount in Terra Alto, so prišle iz stavkarske službe pred enim tednom. Tam se nahaja "Mother Jones", ter bodri stavkarje. Detektiv Thomas J. Himes, iz Abington, Va., ki je pripadal k Baldwin detektiv agenturi, bil je v boju pri Drybranch ranjen ter te dni umrl.

Labor Day parade.

New York, 2. sept. — Kakih 25,000 oseb, med njimi 5000 stavkujočih krčmarjev, je tukaj korakalo. S potoma so pobirali podporo za stavkarje.

Boston, Mass., 2. sept. — 12,000 delavcev se je tukaj vdeležilo parade. Bilo je mrzlo in deževno. 3000 pouličnih železničarjev, kateri so zadnjič nad kapitalisti zmagali, so korakali na čelu.

St. Louis, 2. sept. — Tukaj se je vršila parada 30,000 strokovnih delavcev in 30 godbenih zborov.

Chicago, 2. sept. — Kakšne parade danes tukaj ni bilo in tudi ne javne demonstracije kakega pomena.

Desperado na Zapadu.

Enaville, Idaho. — Črnci John Loume je v svoji lopi v gorah oblegan od pol ducata pomožnih šerifov. On ima puško in je z municijo dobro založen. Loume je ustrelil John Lundgrista in nevarno ranil svojega zeta Sylvester Jordeyu.

Največji tunel v Ameriki.

San Francisco, Cal. — Robert S. Lowett predsednik Harrimanovih železnice je izjavil in izdal podrobnosti o gradnji največjega tunela v Ameriki. Predor bodo vrtali v pogorju Sierra Madre in bo last Southern Pacific železnice. Predor bo stal \$10,000,000 in bo 30,000 čevljev dolg — to je bo segal od Blue Canyon, Cal. do Truckee, Cal. in bo najdaljši v Ameriki.

Je ljubil dve sestri.

Waynesboro, Miss. — H. L. Clarke sedi v zaporu radi obtožbe dvoženstva. On je ljubil dve sestri, imenom Tread, a revež ni vedel, katero najbolj ljubi in zato se je poročil z obema. Clarke ni socialista.

Clevelandskim naročnikom:

Naročnikom v Clevelandu, ki dolgujejo naročnino, naznanjam, da jih v kratkem obiščem. Naročnik, ki slučajno ne dobi lista oziroma premeni svoj naslov, naj isto nemudoma naznani zastopniku, ali naj javi direktno upravitelstvu, da se mu list redno dostavlja. Da bi ne bilo morebitnih pomot, naj naročniki blagovolijo to vpoštevati. I. Smuk, zastopnik.

Politični pregled.

Napad na Perkinsa.

Razkritje o mezdni sužnosti v George W. Perkins Harvester Trust v Auburn je po celi Ameriki povzročilo velikansko razburjenje. Perkins, Rooseveltova desna roka in ožji prijatelj, ki je več milijonov dal na razpolaganje kandidata Roosevelta, vposluje sedaj samo ženske v svojih velikanskih tovarnah, ker so ženske mnogo ceneje kot pa moški delavci. On plačuje sedaj ženskam in dekletom od \$7 do \$8 na teden za enajst urno dnevno delo v slaboprezačenih delavnicah; tiste delavke pa, ki delajo po noči dobe isto plačo na teden za devet in deset urno nočno delo.

K sreči so take plačilne delavske razmere v Ameriki posamezne prikazni, medtem ko so na Angleškem na rednem dnevu. Pičila hrana in pa naddelo je grozna usoda večine angleških delavcev.

Wilson in Roosevelt, oba prijatelja gospoda Perkinsa vesta o tem položaju prav dobro, toda o tem molčita kot zid, ker to ni prikladno v njih kramo in agitacijo. Wilson še celo trdi, da je to logično colnino jemati od blaga, katero se izvažajo iz Amerike v druge dežele, kakor tudi od blaga, ki je importirano iz Nemškega, Francoskega in drugih dežel, namesto da bi delal na to, da bi se colnina na izvozu odpravila in obratno pa colnina na uvoz ohranila. Razume se, da sta oba Roosevelt in Wilson delavska (?) prijatelja.

Roosevelt in socialisti.

Hartford, 2. sept. — Theodore Roosevelt je danes nastopil svoj kandidaturni okret s tukajšnjim govorom. V poglavitem je polemiziral proti demokratičnem kandidatu Wilsonu in proti stališču njegove stranke, ki jo zavzema o carinskem vprašanju. V tem oziru je rekel: "Vzlic svobodni trgovini je Anglija nazadovala, medtem ko Nemčija pod varnostno carino napreduje." Potem je nadaljeval:

"Socialisti pravijo, da sem jaz točke (planke) ukradel iz njihove Platforme. Jaz pa absolutno rečem, da so oni vzeli planke iz mojih govorov. Mnogo jih je, ki se imenujejo Socialisti, a so samo nezadovoljni z industrijsko situacijo in iščejo od pomoči v tej križi. Meni je vseeno, če se kdo imenuje Socialist ali ne."

Roosevelt je govoril v prilog kompenzacijskih zakonov ter je napadal sodišča. On je od tukaj potoval na zapad in bo 30 dni potoval ter naredil 11,000 milj poti.

Debs v Oaklandu.

Eugene V. Debs, socialistični predsedniški kandidat je te dni govoril v Oaklandu, Cal. v prisotnosti 7000 delavcev. Kamor pride Debs povsod je sprejet in ima vedno velikansko množico poslušalcev. Govoril bo po vsem zapadu.

Kedar premenite naslov, pošljite nam poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.50	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.50	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je vključena pri teh avtoht. Doma se nakazane svote popolnoma izplačuje bres vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c.kr. pošt. no hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočeni ali i registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
104 St. Clair Ave., N.E. Cleveland, Ohio

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena aprila 25. Inskorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Blagajnik: BLAZ FELICIAN, Box 89, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRBINC, Issaquah, Wash.
MARTIN MEZNAR, Taylor, Wash.
MATIJA KOREN, Taylor, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMSEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
JOHN PETEK, Enumclaw, Krim Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. SHAW

Šeja gl. odbora vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Ravensdale, Wash., v dvorani Pavla Kos. Uradno glasilo je Glas Svobode.

V RUDNIKIH.

Ca ira, ca ira ...
(Stara pesem.)

I.

Na Posavju je postalo nenavadno živo.

Človek, ki je danes privikrat prišel v ta neobljudeni kraj, bi gotovo mislil, da se danes časti kakkega svetnika, ali pa bi stopil v prvo rudarsko kočino in vprašal, kaj se je zgodilo v tej prijazni dolini. Morda pa bi se tudi začuden oziral po rudarjih, ki so ta dan postajali po cestah v večjih in manjših skupinah ter se živo razgovarjali. Nekateri so bili oblečeni praznično, drugi v navadno, umazano delavno obleko, zopet tretji pa so imeli na klobukih pripete sveže cvetice. Tudi iz visokega dimnika tam doli se danes ni kadilo, kakor navadno o tem času, in mala cerkev, ki je stala na nizkem griču, z nekdanje rdeče poobarvano zvonikovo streho je bila zaprta.

In kaj je bilo danes tu posebnega? Rudarji so štrajkali.

Reve in stare žene so hodile od hiše do hiše in prinašale za majhen dar najnovejša poročila in ugibale, kaj se bo še zgodilo. Med njimi jih je bilo mnogo, ki so trdile, da so že davno vse vedele, zvedele so to, kaj je iz nebeških znamenj, ki so se ponavljala tisto leto izredno mnogokrat.

Tisto leto je vzhajalo solnce tako krvavordeče in videlo se je zvezd repate, kadar je bilo nebo jasno, kolikor že dolgo ne. Ob solnčnih zahodih je nebo rdevalo in lastovice so odhajale tisto jesen kaj kmalu iz dežele. Kadar se v prirodi porajajo taka znamenja, se gotovo zgodi kaj slabega v deželi. Stare žene so torej dobro slutile zlo, ko so prorokovale o bližnji vojni, kugi, puntih ...

Res je prišlo!

V rudnikih na Posavju je zavrelo in zaslutilo se je, da se bliža sodni dan. Ljudje so se ob večerih, ko je nebo rdevalo in živina v hlevih tožno mukala, prestrašeni zapirali v svoja zaduhla stanovanja. Letošnja jesen je bila nad vse čudna in prihajala je v deželo s proroškim licem.

Rudarji, siti trpinčenja, pokopani v večno bedo in muko, so zahtevali, da trpe grozno krivico in govorili so o slabem življenju, o človeških pravicah in o gladi. V njihovih praznih, temnih, pustih dušah je nenadoma zablestela iskrica s tajno močjo vzpodbude ter jim netila duha upornosti. In kri jim je vzkipela in zakoprnela po nečem novem, neznanem; iz ust pa jim je čisto prihajala trditve: "Ljudje smo".

Naposled se je pripetilo nekaj čudnega. Sredi jutra so začeli rudarji ostavljati svoje delo in udarci kladiv v jamah so ponehali. Zdelo se je, kakor da skratke zapuščajo svoja podzemna skrivališča in svoje neizmerne zaklade ter se podajo na zemljo, gledat svetlo solnce in umirajočo naravo ...

Rudarji so korakali k pisarnam rudniške družbe. Ravnatelj je ravnokar prišel v svojo sobo in je, kadre dehteč smodko, gledal skozi okno, ko so se pričela zbirati pred hišo mirno in brez šuma prva delavska krdela. Prišlo jih je sto, dvesto, potem tristo, vedno več in več, v umazanih jopičih in

z bledimi upadlimi obrazi. Kmalu je bil veliki prostor pred hišo napolnjen z ljudmi.

Ravnatelj pri oknu je prebledel in prestrašen poklical iz sosedne sobe tajnika.

"Kaj hočejo ti ljudje?" ga vpraša z vznemirjenim glasom in pokaže z roko na množico.

Tajnik se zagleda v množico pred hišo, skomizgne z ramo ter reče:

"Gotovo hočejo kaj prositi — ka-li?"

"Sedaj, ob tem času?"

Tajnik zopet zmigne z rameni in pristopi bliže k oknu.

"Zvemo takoj, gospod ravnatelj!" reče. "Poslali so ravnokar poslance gori."

Ravnatelj je še bolj prebledel. Preplašen se je ozrl parkrat po sobi gor in dol, ostro pogledal tajnika ter zaškrilpal z zobmi. Potem pa je nanagroma sedel za svojo pisalno mizo, naredil otroško-nedolžen in ravnodušen obraz in se navidezno zagledal v neko pisanje. Tajniku se je zazdehalo in ironičen smehljal mu je šinil po licu. Obrnil se je od ravnatelja proti oknu in zrl na množico.

Tako sta pričakovala poslance.

Spočetka je bilo pred hišo še precej mirno. Toda šum je polagoma naraščal in nemir se je širil bolj in bolj. Tupatam so se zaslišali glasni klici in časih je kdo zaklical s samovestnim glasom:

"Poslanstvo!"

Tedaj so vsi pogledali proti hišnim vratom in vse se je drenjalo v ospredje. A tam ni bilo ničesar, zakaj poslanci se še niso vrnili. — Naposled pa je zavladal nemir. — Vse je hotelo zvedeti, kaj se je zgodilo in zakaj se poslanci toliko časa ne vrnejo. Iz bližnjih hiš so prihitele žene z otroci, preplašena dekleta, dečki in starčki z zvedavim obrazom. Vse to se je pomešalo v veliko gručo. Le tupa-tam se je začul cvileč otroški glas, kadar je težek črvelj stopil na boso otroško nogo.

Končno je šum utihnil. Poslanci so se vračali. Začulo se je veselo vzklike in za hip je frčalo tisoč klobukov in čepic proti nebu. Poslanci so odzdravili.

Na desni strani vežnih vrat je bilo zazidano okno tako, da je ostala tam precejšnja otlina. Tja se je povzpeli mlad mož, gologlav in z zavihanimi rokavi. Izpod črnih brk so se vsak hip prikazovali beli, močni zobje. Nekoliko časa je gledal tja v daljo proti rudnikom, potem pa z roko dal znamenje, da hoče govoriti.

Med množico so se začeli pomirljivi klici: "Poslušajmo! Poslušajmo! Marijan hoče govoriti!" In zopet so se vse oči obrnile na govornika in razburjeni duhovi so se za hip pomirili. Nastal je mir, tako da se je razločno čulo vsako govornikovo besedo.

"Rudarji! Ravnateljstvo je pravice naše zahteve odbilo ter zahteva, da se podamo koj zopet na delo."

Obrazi so postali resni. Videti je bilo, da je vest množico silno presenetila. Saj so prišli vsi ... da, vsi ... in vendar? Nekaterim so ustnice pobledele in mrzel pot jim je stopil na čelo, drugim pa je vzkipela kri, šinila v glavo ter porajala rdečico na licih. Obenem pa se je začelo izmed množice kriče: "Fej! Fej!" — Drugi so skušali pomirjevati razjarjeno množico.

Ko je postal zopet mir, je Marijan nadaljeval s povzdignenim glasom:

"Bratje! Vsi dobro veste, da tako, kakor doslej, ne more iti več naprej! Mi zahtevamo le človeških pravic in si jih bomo tudi pridobili. Mi ne gremo prej na delo, dokler rudniška družba ne ugoditi naših zahtev ... Zakaj če uživa ona pravico, da spravlja dobiček naših žuljev v svoje žepe, tedaj smo tudi mi opravičeni, zahtevati vsakdanjega kruha. Mi bomo morali štrajkati! In če bo treba vsled tega stradati in še bolj nego doslej, bomo tudi stradali. Torej s pogumom v boj!"

Govornik je hitro izginil z okna. Med množico pa je zopet zavrelo in zavladal je splošen šum in vrišč. Nekateri so dajali svojim čutom duška s tem, da so glasno kričali: "Bravo! Tako je! Mi štrajkamo!" Drugi pa so se zbirali v skupine in živo razgovarjali, kaj treba sedaj storiti.

Počasi so se razhajali; nekateri so hiteli domov, mlajši, neoženjeni rudarji pa so se podali proti vaški gostilni, kjer se je že vse trlo. Gostilniška soba je bila natlačeno polna in na prostranem dvorišču je bila gneča še večja. Tupatam je bilo slišati vesele klice "Uhá-á".

Tisti dan je vse Posavje stiskalo glave in ugibalo in se razgovarjalo o štrajku. Ta dan je počivalo delo v rudnikih privikrat in orodje je mirno ležalo po kotih. Enakega niso pomnili niti najstarejši ljudje daleč naokoli.

Zvečer pa je bil na občinskem travniku rudarski shod. Svetili so si z bakljami in njih krvavordeči svet je razsvetljeval ružave z brado obrasle obraze. Zdelo se je, da so tuji, nadzemski duhovi prihiteli na zemljo, ki baš sedaj odločujejo o njeni bodočnosti.

Sklenilo se je štrajkati. Dalje prihodnjice.

LUNDER-ADAMIČ.

"Zastava se je razvila. Kakor okinčana nevesta odeta v krasno rdečo obleko vihra nad nami in mi okrog nje stoječi bratje, sestre ji svečano obetamo, da se je hočemo odzvati na vsak poziv na pot napredka in prosvete. Boren je slovenski narod brez grofov in baronov, brez knezov in vladarjev, je to rod žuljavih rok trpina, rod proletariata. Dolgo, dolgo se že otreša suženjskih verig svojih zatiralcev, ki ga hočejo popolnoma zatreti. Toda zasijala je luč na obzorju, po vesoljnem svetu se je pričel razširjati nauk pravice in svobode. Prišel se je razširjati tudi med nami in morda ne bode dolgo, ko bomo spoznali, da tudi mi, tudi mi hočemo — živeti. Prišel bo čas, ko bo tudi Slovenec odločno zahteval — svoje, da

Prost mora biti
prost naš rod,
na svoji zemlji
svoj gospod.

Pogin pa vam, ki si hočete podjarmiti rod trpina! Zastonj se trudite, ne boste ugasnili luč, ki jo je prižgal um časa pretekega stoletja. Vama pa Rudolf Lunder in Ivan Adamič, ki sta izkervavala pod orožjem avstrijskih morilcev — večna slava, slava ...

Enaka ali podobna čustva so spreletavala vsakega, ki je bil navzoč ob razvitju zastave dr. Lunder-Adamič št. 20 S. S. P. Z. Bil je zares veličasten prizor. Pred ogromno množico se razvije zastava, ki je kar navzoče očarala. Ob zastavi pa je sedela rodna sestra padlega Lundera, ki je prihitela iz stare domovine, da bi bila priča slovesnosti, ki se je vršila v spomin njej ljubljene brata. Govorniki so v ognjeviti govorih proslavljali pomembni dan slovenskega razreda v sedanjem kapitalističnem zatiranju. Po razvitju je sledila neprisiljena zabava, ki se je vršila v pozno noč. Radostno razpoloženje je vladalo v srcu slehernega, bila je na mestu edino bratska vzajemnost. Pevsko društvo "Triglav" kakor tudi druga pevska društva so nam nudila užitek krasnega narodnega petja, ter so tako izdatno pomnožili veselo razpoloženje navzočih. Društveniki kljub svoji pridnosti niso mogli včasih zadostiti željam obilne množice. Pohvale je vredna poštrevnost dam naših naprednih društev. "Slovenske Sokoli-

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki boleajo — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vel ti može morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako može uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravje, telesno moč in počivenje potom te dragocene knjižice. Zaloge znano-sti je, in vsebuje stvari, katere bi morali znati vsak mož. Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne čitate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravljenje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odrezek za brezplačno knjižico.
Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

AUS. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE:—Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

NA TISOČE LJUDJI TRDIO, DA SO JIM SEVEROVA ZDRAVILA POMAGALA!

OH, MOJ HRBET!

Koliko ljudi trpi vsled bolečin v hrbtu ali v straneh? Koliko izmed teh ve, kaj je dobro zanje? Kako jih zatreti? Najhitrejša olajša sledi nadrgnenju.

Severovega Gothardskega Olja

(Severa's Gothard Oil.)

Prežene bolečine. Imetje ga vedno pri roki. Pridobil si je slavno ime. Priporoča se edinole vsled njegove koristi. Cena 50 centov.

Severovo Mazilo Zoper Katar

(Severa's Catarrh Balm)

je najbolj koristno zdravilo, katero je bilo iznajdeno za okrajno zdravljenje nosnega katara. Upliva naravnost na sluzno mreno nosa in drugih zračnih prehodov.

To mazilo uteši in olajša vnet je in vrne bolno, vneto mreno v zdravo stanje.

Cena 25c

Večina bolezni

katerim smo mi podvrženi so učinek zapeke in otrplih jeter in kadar se te ozdravijo, druge bolezni, katerih so bile te vzrok, tudi izginejo. Na

Severove kroglice za jetra Severa's Liver Pills

se lahko zanesete za učinke. Te pomagajo vrniti naravno delovanje jeter in črevam. Cena 25 centov.

Prodajajo se v vseh lekarnah. Kadar vam lekarnar ponudi druge namesto Severove, ne vzemite jih. Za zdravniški svet pišite na

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ee", "Napredne Slovenke" in "Svobodomiselnih Slovenke" so z že prirojeno jim delavnostjo priskočile bratskemu društvu v sili, ter pomagale na vrtu vsaka po svoji moči. Zavednim Slovanom naša iskrena zahvala. Slavnost se je tudi v finančnem oziru ugodno iztekla, za kar se je največ zahvaliti slovenskemu občinstvu, ki je v tako obilnem številu posejilo razvitje. Da ne pozabimo omeniti, zavodnih sosedov iz Newburga, ki so nas kar presenetili z veliko ude-

ležbo. V mogočnih vrstah z lastno godbo na čelu so prikorakali po St. Clairju. Človek bi bil mislil, da je ves Newburg na nogah. Društvo Lunder Adamič jim njih zavednega nastopa nikdar ne pozabi. Tudi clevelandska in collinwoodska društva so kaj lepo pokazala svojo naklonjenost napram društvu; hvala vsem društvom za krasna darila, ki so jih darovali novi razstavi. Slovenska javnost je dne 18. avgusta pokazala, da se nikakor ne mora ukloniti avstrijski stra-

hovladi, pokazala pa tudi, da spomin padlih žrtve še živi v narodu in bode živel vedno.

I. Smuk.

Zahvala.

Članom društva št. 15 S. S. P. Z. in drugim rojakom in rojakinjam, posebno pa Jakobu Cesarju, družini Zupančič in predsedniku društva se vrlo zahvaljujemo za sprejem in postrežbo, začasa bivanja v Taftu, Ill.

A. H. Skubie in soproga.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
 JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
 WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN KALAN, blagajnik; 341 - 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
 ANTON DULLER, 238 - 136th St., Chicago, Ill.
 MARTIN V. KONDA, 1615 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
 JOHN BATICH, R. D. No. 1 Box 28 Washington, Pa.
 JOE CVETKOVIČ, 810 W. Forth St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1524 So. 41. Court, Chicago, Ill.
 VICTOR S. SKUBIC, 2727 So. 42nd Court, Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN LEVSTIK, 11224 Fulton Avenue, Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika
 Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na
 John Kalan, 341 - 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja adno sredo v mesecu, v Welky-
 evi dvorani, 1805 Blue Island ave.

Sprejeta nova društva.

Št. 97. Calumet, Mich.: M. Brozovich, certif. No. 3475; A. Bel-
 jan, 3476; M. Verderar, 3477; Leo Junko, 3478; J. Flego, 3479; A.
 Marečič, 3480; A. Geshele, 3481; Jos. Merle, 3482; J. Pikush, 3483; Fr.
 Tomac, 3484; Leo Stauhar, 3485; Fr. Kiber, 3486; Ilija Baderich,
 3487; J. Vodopija, 3488; A. Stimac, 3489; P. J. Spehar, 3490; Vid.
 Zajec, 3491; P. Dusič, 3492; Fr. Matkovich, 3493.

Štev. 98. Oak View, Colo.: Ant. Gašperlin, 3495; Jos. Krankota,
 3496; Št. Volko, 3497; L. Cirar, 3498; J. Smodiš, 3499; J. Galin, 3500;
 M. Gerčer, 3501; J. Kastelie, 3502; Jos. Konda, 3503; Jak. Cetin,
 3504; Fr. Jekovec, 3505; J. Pavlovski, 3506.

Št. 99. Blocton, Ala.: Fr. Rupnik, 3507; J. Rupnik, 3508; J. Ba-
 war, 3510; Jak. Kovač, 3511; Jos. Skok, 3512; M. Praprotnik, 3513;
 L. Kovačič, 3514; J. F. Perko, 3515; M. Kotar, 3516; J. Miheve, 3517.

Št. 100. Chicago, Ill., Pullman Sta.: A. Škrbec, 3518; Jak. Jane,
 3519; Lud. Novak, 3520; Jos. Košič, 3521; Fr. Mubi, 3522; Fr. Pret-
 nar, 3523; J. Jereb, 3524; Fr. Klum, 3525; Fr. Jankovič, 3526; L.
 Levstik, 3527; M. Malovich, 3528; Ivanka Jane, 3529; Mary Brodnik,
 3530; Mary Fritz, 3531.

Opomba: Fr. Rupnik, 3507, in John Rupnik, 3508 od društ. št. 99
 se morata skazati z kako verodostojno listino glede starosti.

Pristopli člani in članice.

K dr. št. 10: J. Konecknyk, 3431. — K dr. št. 13: Wac. Szerksnis,
 3402. — K dr. št. 14: Fr. Novak, 3433. — K dr. št. 15: M. Strniša,
 3434; Val. Fortuna, 3435. — K dr. št. 20: Jos. Lapuch, 3436; J. Fer-
 kul, 3437; Ant. Ogrine, 3438; Marija Colarič, 3439; Fr. Cirk, 3440;
 Vine. Jurman, 3441; Marija Grošelj, 3442. — K dr. št. 22: K. Marc,
 3443. — K dr. št. 24: Fr. Benda, 3445. — K dr. št. 26: Fr. Skolarč,
 3446; Rafael Skolarč, 3447; J. Bohine, 3448; Al. Zupane, 3449. —
 K dr. št. 31: Mijo Tonkovič, 3450. — K dr. št. 32: Fr. Petelin, 3378.
 — K dr. št. 37: M. Jagrič, 3451; Jos. Zorko, 3452. — K dr. št. 38:
 Franciška Mrak, 3453; Jos. Smergut, 3454. — K dr. št. 45: John To-
 mažin, 3455; J. Eveek, 3456. — K dr. št. 67: Ber. Jare, 3424. — K dr.
 št. 70: Aug. Samec, 3457. — K dr. št. 71: J. Obid, 3458. — K dr. 72:
 J. Režek, 3397. — K dr. št. 73: Št. Stosel, 3459. — K dr. št. 74: Jos.
 Tomec, 2199. — K dr. št. 80: Jos. Drap, 3460; M. Osterman, 3461; G.
 Luin, 3462. — K dr. št. 82: G. J. Nikolich, 3463; J. Vukotich, 3464.
 K dr. št. 83: D. Bogovich, 3465. — K dr. št. 87: J. Marolt, 3466; Fr.
 Govekar, 3467; Luk. Čad, 3468. — K dr. št. 92: Nick Srbovich, 3469.
 — K dr. št. 93: J. Brainovich, 3470. — K dr. št. 94: J. Rotar, 3471;
 Fr. Černe, 3472. — K dr. št. 95: M. Skubitz, 3473. — K dr. št. 96: L.
 Novak, 3474.

Opomba: Izmed gori navedenih se morata J. Lapuch, 3436 od dr.
 št. 20, in J. Morolt, 3466 od dr. št. 87. skazati z verodostojno listino
 o starosti.

Prestopli člani in članice.

Od dr. št. 3: And. Sovčič, 78 k dr. št. 24. — Od dr. št. 4: Jaek
 Kolene, 113 k dr. št. 92. — Od dr. št. 10: Peter Bergant, 2138 k dr. št.
 2. — Od dr. št. 12: Ant. Mlekus, 1683 in Josipina Mlekus, 1685 k dr.
 št. 42; Jos. Klančnik, 2530 k dr. št. 67. — Od dr. št. 13: Fr. Skubie,
 2314 k dr. št. 71. — Od dr. št. 16: Krist. Mare, 3443 k dr. št. 26. — Od
 dr. št. 28: J. Preslo, 2533 k dr. št. 16. — Od dr. št. 29: Jos. Blaž, 3074;
 Tom. Zole, 3075 k dr. št. 4. — Od dr. št. 43: Fr. Prašnikar, 2971 k dr.
 št. 42; J. Razpotnik, 290 k dr. št. 2. — Od dr. št. 48: J. Mikolič, 2552
 k dr. št. 77. — Od dr. št. 55: Ant. Debelak, 1367 k dr. št. 27. — Od dr.
 št. 63: J. Zamida, 1552 k dr. št. 24. — Od dr. št. 65: J. Sodee, 2882 k
 dr. št. 71. — Od dr. št. 82: Ant. Strle, 2691 k dr. št. 17; J. Boneha,
 2993 k dr. št. 24. — Od dr. št. 86: Ant. Segš, 919 k dr. št. 71. — Od
 dr. št. 89: A. Švie, 2003 k dr. št. 37.

Potujoči člani in članice.

Od dr. št. 1: M. V. Konda, 7. — Od dr. št. 2: F. Riegel, 75; J.
 Martinčič, 843. — Od dr. št. 5: J. Piškar, 125; E. Gorše, 2086; J. Čo-
 pi, 370; A. Obid, 1140; K. Špent, 122; Jos. Hvala, 1141. — Od dr. št.
 6: Fr. Jenko, 141; J. Pangartnik, 302; Fr. Fortuna, 1154; Val. Hme-
 lič, 146; A. Rebol, 2265; J. Zupan, 2338; J. Selko, 2236; Fr. Zmrzli-
 kar, 935; O. Bregar, 360. — Od dr. št. 7: J. Košer, 738; A. Strah, 739;
 J. Flore, 848; N. Koše, 2630; L. Povše, 398. — Od dr. št. 9: A. Mehle,
 215; L. Janko, 897; Ant. Goršič, 538. — Od dr. št. 10: Geo. Gantar,
 520; Ant. Stanovnik, 256. — Od dr. št. 11: J. Maček, 876; A. Schaf-
 fenegger, 277. — Od dr. št. 12: Val. Guzel, 642. — Od dr. št. 13: F.
 Božič, 917. — Od dr. št. 19: Aug. Aučim, 1910. — Od dr. št. 20: J.
 Meden, 795; J. Kvas, 1423; V. Kandoni, 506. — Od dr. št. 21: F. Ri-
 hard, 1697; J. Robilšek, 2953; Fr. Saie, 2951; M. Saie, 2950. — Od dr.
 št. 22: J. King, 1086; J. Buh, 1994. — Od dr. št. 24: Ant. Verhovnik,
 458. — Od dr. št. 25: J. Gorše, 2273. Od dr. št. 27: J. Koverlj, 3370. —
 Od dr. št. 29: M. Slebir, 286. — Od dr. št. 31: J. Juraič, 722. — Od dr.
 št. 33: Fr. Plazzotta, 130; K. Izlakar, 782. — Od dr. št. 34: J. Zorman,
 790; M. Potočnik, 999; Jos. Steinberger, 799; Al. Bunc, 2255; L.
 Colja, 2104. — Od dr. št. 35: A. Kaušek, 813; J. Oblak, 1925. — Od

dr. št. 37: J. Kužnik, 1031; Mart. Škoda, 831. — Od dr. št. 38: J.
 Lovša, 859; J. Jerman, 1932; Jak. Kosmatin, 1933. — Od dr. št. 43:
 Jos. Radošević, 994; Št. Izkra, 999. — Od dr. št. 44: Geo. Hmljan,
 1034. — Od dr. št. 46: J. Movern, 1192; J. Božič, 2363. — Od dr. št.
 50: Lina Bastel, 1217. — Od dr. št. 52: V. Koder, 1288; J. Majnik,
 1735; N. Kotar, 1854. — Od dr. št. 54: Fr. Nučič, 1738. — Od dr. št.
 60: J. Stacher, 3090; Fr. Jerlica, 2979; K. Batista, 3161. — Od dr. št.
 62: J. Zalar, 1533; Jer. Bolka, 1535. — Od dr. št. 67: V. Meran, 263.
 — Od dr. št. 68: Fr. Cuderman, 2021. — Od dr. št. 70: Jos. Kočevar,
 2122; Fr. Kočevar, 1782. — Od dr. št. 82: P. Cempire, 2695. — Od dr.
 št. 83: M. Pleše, 2779; V. Blažević, 2773. — Od dr. št. 90: Jos. Obre-
 zar, 3335.

Suspendirani člani in članice.

Od dr. št. 7: Fr. Lousnar, 564. — Od dr. št. 9: J. Vidie, 744; Jos.
 Plut, 2087. — Od dr. št. 10: Joe Szinkus, 1476. — Od dr. št. 11: Slav-
 ko Paur, 1892; J. Spudič, 938. — Od dr. št. 12: Fr. Ausič, 1586. —
 Od dr. št. 17: Ignac Gauš, 2429. — Od dr. št. 20: A. Gruden, 2485. —
 Od dr. št. 24: V. Rebrnišek, 2524. — Od dr. št. 26: J. Aljančič, 604;
 F. Salihar, 2958. — Od dr. št. 29: Zofia Mrglet, 2438; Al. Marjetich,
 2728; Fr. Tostovrnik, 3143. — Od dr. št. 30: Ant. Lukančič, 2061. —
 Od dr. št. 31: P. Dujmovič, 723; Ad. Mankovic, 710; J. Kasumič, 717;
 V. Briksa, 1111; J. Vožnjak, 1105; Lud. Bojanek, 1829; S. Haramba-
 sič, 3144; St. Kananovič, 3238; Nick Kasunič, 2864; Vaso Snopik,
 2652; Tomo Mutnie, 1258. — Od dr. št. 35: M. Košmrlj, 807; J. Kran-
 ker, 815; Ig. Resnik, 817; V. Novak, 2160. — Od dr. št. 39: Jos. Čev-
 na, 888; J. Kos, 894; J. Zupančič, 1116; Jak. Novak, 1506; Ant. Tur-
 ko, 2418; J. Berdon, 2496. — Od dr. št. 41: M. Muc, 1716. — Od dr.
 št. 43: J. Razpotnik, 290; Fr. Čestnik, 873; Tom. Rajkovič, 995. —
 Od dr. št. 45: Fr. Stepančič, 2285. — Od dr. št. 48: A. Vizovišek,
 1129; Ant. omeč, 756; Fr. Selak, 3390. — Od dr. št. 52: Ant. Majnik,
 2376; Rud. Dolene, 3311. — Od dr. št. 59: M. Orlič, 2669; Ig. Kapu-
 sta, 2664; M. Stankovič, 2667; Francis Sankovič, 2668. — Od dr. št.
 61: Ant. Urbas, 3318; V. Arko, ??? — Od dr. št. 65: M. Zalar, 2468.
 — Od dr. št. 71: J. Vidie, 3098. — Od dr. št. 80: Jos. Štedel, 2135. —
 Od dr. št. 81: Ant. Prosen, 2598; M. Bandek, 2618; Jos. Centa, 3427.
 — Od dr. št. 94: M. Keferle, 3203.

Nesprejet: Andrej Namar, 3317 od dr. št. 94.

Odstopli: Od dr. št. 22: Viktor Firoli, 1427. — Od dr. št. 56: Ju-
 rij Verčič, 46.

Črtani člani in članice.

Od dr. št. 10: J. Jamšek, 70; Ana Jamšek, 1322. — Od dr. št. 20:
 Fr. Gorjane, 2856. — Od dr. št. 36: M. Zupane, 2280. — Od dr. št. 48:
 M. Oček, 1120. — Od dr. št. 51: Fr. Slemšek, 1279. — Od dr. št. 61:
 Fr. Škraba, 1467. — Od dr. št. 64: J. Štritof, 1556. — Od dr. št. 87:
 Carl Ottoničar, 3003.

Umrli člani:

Od dr. št. 6: Frank Potočnik, 1149, dne 13. julija
 1912. — Od dr. št. 11: Josip Javornik, st., 1013, dne 4. avgusta 1912.
 — Od dr. št. 14: Frank Spec, 359, dne 16. julija 1912. — Od dr. št.
 67: Josip Markovič, 1662, dne 5. avgusta 1912.

JOE BENKO, tajnik.

Max Werner:

KRSČANSTVO.

(Po češkem. Iz knjihovna
Havlčka.)

Nadaljevanje.

5. PET KNJIG MOJZESEVIH.

Krščanska cerkev uči:

Sv. pismo je zbirka teh knjig,
 katere so napisali od svetega du-
 ha nadahnjeni moške in so prizna-
 ne od cerkve za božjo besedo.

Stari zakon obseguje božja raz-
 kritja, ki so se prigodila ljudstvu
 pred Kristusovim prihodom.

Katoliška cerkev še temu do-
 stavlja:

Poleg nezmotljivega potrdila
 cerkve imamo resničnost in neov-
 rgljivost sv. pisma tako mnogo-
 krat in neizbrisljivo dokazano, da
 je nemogoče o njem dvomiti in se
 sploh ne smemo toliko predizniti,
 da bi skušali ovreči ali zavreči
 zgodovinsko resnico. Da so
 knjige starega testamenta ali
 zakona resnične, sprevidimo
 že iz tega, da se Kristus sam na
 nje sklicuje in opira. "Vprašajte
 se v pismih, in tisto vam da po-
 trdilo o meni (Jan. 5, 39.) Imeli
 so Mojzesa in proroke, in niso jih
 hoteli poslušati. Če že niso poslu-
 šali Mojzesa in prorokov in celo
 ne, da bi kdo od mrtvih stal, so le
 njemu verjeli. (Luk. 16, 29—31.)

Prej se je občno mislilo, da so
 prva poglavja sv. pisma obsegala
 lastnorčno pisanje Mojzesa o po-
 četku sveta in ljudstva na podlagi
 božjega razodetja. Ravnotako so
 mislili Jezus in njegovi apostoli,
 ker drugače se ne bi navzeli ži-
 dovskih nazorov. Da razprava o
 stvarjenju sveta, o potopu in raju
 nimajo nobene podlage za resnič-
 nost istih, smo se že prepričali in
 dokazali. Omeniti pa moramo, da
 ta biblična pripoved o stvarjenju,
 raju in potopu ne prihaja iz pod-
 peresa Mojzesa. In ravno tako ni
 Mojzes napisal onih pet knjig, za
 katere trdi krščanska cerkev, da
 jih je on napisal. Da ni Mojzes na-
 pisal teh pet knjig, so začeli trdi-
 ti že pred petdesetimi leti razni e-
 vangelijski učenci, ki so študirali
 vedo starega zakona. In če pogle-
 damo in čitamo razna poglavja v
 peterih knjigah, tedaj opazimo,
 da istih ni pisala ena oseba, tem-
 več izrazi so v nekaterih poglav-
 jih popolnoma drugi in tudi smi-
 sel istih, čeprav se nanašajo na en
 isti predmet, kar znači, da je
 iste pisalo več oseb in ne ena in
 v raznih stoletjih, oziroma času

in pod raznimi okoliščinami. V
 dokaz bi lahko navedli stotine sv.
 pisemskih izrekov, toda omejimo
 se radi prostora v listu samo na
 nekatere.

V I. Mojz. 12, 6, 13, 7 čitamo:
 "Tisti čas so bili Kananejci na-
 stanjeni v deželi." Ta doba se o-
 značuje kot davno preteklo, bila
 pa je kmalu po smrti Mojzesa od
 Kanana pridobljena in kananej-
 sko prebivalstvo bilo je šele v te-
 ku stoletne vojske od Izraelcev
 premagano. (Glej 2. Sam. 21, nasl.
 1 Kralj. 9, 16.)

1. Mojz. 40, 15 pravi Jožef: ...
 Niti za časa Jožefa, niti za časa
 Mojzesa ni bil Kanaan ... in se
 je poročil šele po smrti Mojzesa.
 V I. Mojz. 36, 31 in nasl. čita-
 mo: Tisti pa so bili kralji, ki so
 kraljevali v deželi Edom, predno
 je kraljeval kralj nad sinovi Iz-
 raela. Tako je mogel pisati kakor
 vidimo, nekdo, ki je najbrž živel
 za časa Saviļa.

In zopet v 5. Mojzesevi knjigi,
 34 vrste se razpravlja do konca
 smrti Mojzesa, kar jasno kaže, da
 on tega ni mogel pisati. Tudi čita-
 mo, da je moralo v dobi Mojze-
 sa zakonodajstvo plačati pastir-
 skemu narodu, ker to so bili Iz-
 raelci, v drugi Mojzesevi knjigi
 pa čitamo, da Izraelci niso bili pa-
 stirji, ampak kmetovalci. Kako se
 to strinja s tem, da bi Mojzes en-
 krat zapisal in trdil, da je bil nje-
 gov narod pastirski in zopet dru-
 gič, da so bili Izraelci kmetovalci,
 toraj nobeni Nomadi.

Iz knjige Sodnikov, Samuele-
 vih in kraljevskih povzamemo, da
 so bili takrat celi deli Mojzeseve-
 ga zakona skoro nepoznani, tako
 na primer: prikazanje Jahve itd.
 Nikakor ne nameravamo izpod-
 bijati verjetnost knjig na tem
 mestu, dokazati le hočemo, da
 Mojzes ni napisal teh knjig, kajti
 če čitate 5. knjigo, 16, 15 in 23 in
 26, tedaj najdete, da na enem me-
 stu je zapisano, da je slavnost tra-
 jala sedem dni in na drugem pa,
 da je trajala osem dni.

V raznih zanesljivih krogih pre-
 vladuje nazor, da so petere Moj-
 zeseve knjige sestavljene iz več
 različnih in v raznih dobah izda-
 nih spisov in vsak teh spisov pa
 je bil obelodanjen in spisan dolgo
 po Mojzesevi smrti.

Za dokaz, da so bile te knjige
 pisane v različnih dobah, to je v
 presledkih po 100 let je raba izra-
 zov v teh spisih, ki se je rabila
 v onih časih. Tako najdemo raz-
 lična imena, ki pomenjajo eno in
 isto. V enih knjigah najdemo ime
 "Jahve", med tem ko se rabi v

drugih knjigah beseda "Bog" (E-
 lohim), v tretjih zopet "Jahve
 Bog". Ravno tako najdemo raz-
 lične izraze za "moža" in "ženo".
 Starejši izraz za boga je Jahve in
 novejši pa Elohim. Razprava o
 stvarjenju sveta v prvem poglav-
 ju izvira iz časa Elohistov, med
 tem ko prihaja razprava v drugem
 poglavju iz dobe Jahvistov. Izraz
 Jahve so rabili v 8 in 7 stoletju in
 izraz Elohim pa v začetku šestega
 stoletja pred K.

Vprašanje nastane, kako je pri-
 šlo do tega, da se imenuje vseh
 teh pet knjig — Mojzeseve knji-
 ge? V hebrejskem originalu se na-
 zivljajo Thosa (Nauk); ime: pet
 knjig Mojzesevih, pa je prišlo še
 le kasnejši čas. Zelo pogosto se je
 pripetilo, da se ni vedelo posebno
 v starih časih kdo je spisal kako
 knjigo in navadno so pripisali ta-
 ko delo kakemu slavnemu možu
 predavnega časa. In tako se je
 zgodilo tudi pri tej stvari. Svetop-
 isemski letokaz določa dobo
 Mojzesevega življenja kot 1400 l.
 pred K. in šeststolet po Mojzesevi
 smrti je bil izdan prvi spis, ki
 sedaj tvori del peterih Mojzesevih
 knjig.

Cerkveni učenjaki edino trde,
 da je sv. pismo ustnoizročilo, to
 je, da je Adam povedal svojim po-
 tomcem o stvarjenju sveta in raju
 in da so zopet ti isto ustno izročili
 svojim potomcem, ki so se rešili
 v Noetovi barki in tako se je o-
 hranila cela zgodba do Mojzeseve-
 ga časa in da je Mojzes vse to za-
 pisal v knjige.

Koliko se smemo zanašati na
 ustna izročila, si pač lahko vsaki
 sam predstavlja, pozabiti pa se ne
 sme, da vkljub trditvi cerkve,
 Mojzes ni spisal teh knjig, ampak
 so bile pisane še le 600 let po nje-
 govi smrti. Zgodovinsko resnico
 vsebujejo te knjige samo deloma
 in tega cerkev ne more spodbiti,
 dasi je že večkrat skusila in ved-
 no propadla.

OD ZAPISNIKARJA S. S. P. Z.

Zvleček iz 20. redne seje gl.
odbora.

Seja se odprla ob 8. uri zvečer
 dne 28. avgusta, 1912; in pris-
 stvujejo jej bratje: Ant. Mladič,
 Jos. Benko, Wm. Rus, Ant. Dul-
 ler, M. V. Konda, Jos. Ivanšek,
 Jak. Tisol in Victor S. Skubie.

Zapisnik zadne seje se z malimi
 dostavki sprejme, kot je bil čitan.
 Dr. št. 4 Black Diamond, Wash.:
 Sestri Franciški Slapnik se sklene
 izplačati še ostanek bolniške pod-
 pore, ker se je doznanlo, da je bila
 krivda zdravnika, kateri je prvič
 pomotoma spisal napačni datum na
 bolniško izkaznico.

Dr. št. 20 Cleveland, O.: Prečita
 se poslana resolucija; ker pa ni še
 odgovora od društva oziroma skle-
 pa tičnega se zadnih pritožb, zato
 se vsa zadeva odloži do izvanred-
 ne seje, katere se skliče takoj, ko
 se od društva prejme zahtevani
 odgovor.

Dr. št. 35 Franklin, Kans.: Pro-
 šnjo kolektovanja za br. Fr. Kre-
 čar se ne dovoljuje, oziroma gl. od-
 bor isto iz raznih vzrokov ne more
 priporočati; da pa se društvu pro-
 sto roko, da lahko na svojo odgo-
 vornost stori, kar se mu zdi u-
 mestno.

Dr. št. 63 Sheboygan, Wis. Gp.
 A. K. se lahko sprejme, ako se pod-
 vrže natančni zdravniški preiska-
 vi, radi še poročanih zadev.

Dr. št. 54 Ely, Minn.: Prečita se
 pritožba br. Pogorelec radi odbite
 bol. podpore ter se sklene, zadevo
 prepustiti društvu, da jo isto reši
 po navodilu gl. odbora, v smislu
 pravil.

Dr. št. 31 Farmington, W. Va.:
 Dovolj se izplačati bol. podporo
 bratoma Juraiču in Šepaku, bratu
 Draškoviču se pa še za časno
 pridržati radi dognanja neke nepra-
 vilnosti.

Dr. št. 19. Chicago, Ill.: Bol.
 podpora br. Cvetkoviču se izplača.
 — Prošnjo br. Fritza se pa od-
 kloni.

Predsednik porotnega odbora
 br. Kužnik se pritoži, da br. Cvet-
 kovič ne izvršuje svoje dolžnosti
 kot gl. porotni odbornik; zatega-
 del se sklene ga opomniti, da mo-
 ra vse stvari njemu izročene ne-
 mudoma rešiti, ker drugače se ga
 odstavi od odbora.

Brat tajnik poroča, da so umrli
 sledeči člani: Od dr. št. 67. br. Jos.
 Markovič; od

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov. 21. nov. 1909 Inkorp. 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Anton Ferbežar, Adamsburg, Pa.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Alojz Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB GODETZ, Darragh, Pa.
BLAZ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

EN DAN PASJEGA ŽIVLJENJA

Spisal A. Serjak.

Zimsko jutro; žalostna in težka beseda za revne ljudi. Led, sneg in zamrznjene ceste. To je tudi občutil, vbogi, zapuščen psiček, kateri se je že ves trd od mraza zatkel, v teman in mrzel kotiček pri nekih vratih. Začelo se je že dani, in mesto je zopet ohlivel.

Posamezni ljudje so hiteli k delu hitrih korakov. V daljavi se je začulo ropotanje težkih voz, na zamrznjeni kameniti cesti. Tudi osamljeni psiček si mane svoje zaspale oči, v kolikor mu to dopušča njegove napol zamrznjene tace, ter začne misliti na svoj žalostni položaj. Vbog, zapuščen, brez najpotrebnejših sredstev, brez prijateljev, zre v žalostno bodočnost. Niti v posesti ni tiste postavne in varnostne znamke na vratu.

Tužne misli mu rojijo v glavi; kaj hočem storiti, kako naj si rešim moje življensko vprašanje. — Vse te misli ga mučijo zelo, in kolikor bolj je premišljal, tem huje se je začel oglašati njegov želodec. Dobri ljudje si vedno pravijo med seboj, tako si misli sam pri sebi, bodi hvaležen za vse, kar ti stvarnik podeli. Ali kako naj bodem hvaležen, če mi notranji glas vedno upije, glad in zopet glad, ter me ta grozni gost, privede nazadnje še do obupnosti. Kaj naj storim, da se ga znebim?

Kar mu pride neka dobra misel v glavo; videč dobro rejnega konštablerja na bližnjem vogalu. Tja pojdem ter mu potožim svoje gorje. Njegov navidežno dobroščeren obraz, se sveti vedno v zadovoljnosti, ter ne izgleda, da bi živel v siromaštvu, ali moral trdo delati. Gotovo bo imel potrpljenje mene poslušati.

Rečeno, storjeno. S svojo pasjo galantnostjo, se plazi vedno bližje. Ali komaj zagleda mestni redar vbogega pasjega trpina, mu prizadene breo, da je revež odletel onkraj velike ceste, ter mu prešel za nekaj minut vid in sluh.

Ko se nekoliko zave, kaj se je z njim zgodilo, izvil se je iz njegovih prs: "Surovost človeka!" V cerkvah, šolah in društvi, vedno pridigujejo o krščanski ljubezni, in jaz, ko se k temu surovežu samo bližam, z namenom ga ogovoriti, mi prizadene tako breo.

Resnično, resnično, to naj bodo zapovedi božje Nazarenskega, katerega so zaradi njegovih duhovnih soc. govorov križali; tega nikakor ne morem verovati.

In s težkim srem, in ves od blata umazan, pride ravno mimo katoliške cerkve, kjer se je brala prva jutranja maša. Gorkota, pomešana skoraj z omamujočo vonjavo je vsaki čas, kadar so se vrata odprla udarila njemu v nos, in takoj si je mislil, tukaj mora dobro biti. Čeprav moj želodec pri tem ni poln, se vsaj lahko nekoliko ogrejem; saj je že to nekaj vredno.

Skrbno opazuje vrata in pri prvi priliki, ko so se zopet odprla, smukne neopaženo noter, ter se usede prav vzadaj v teman kotiček, pričakujoč stvari, ki imajo pridi.

In prišlo so. Cerkovnik s slovesnim izrazom na obrazu, se mu bliža, vprašujoč ga, kaj dela tu. Ljubi gospod: lačen sem in napol zamrznjen; pustite me tu notri vsaj nekaj minut, da si pogrejem moje omrzle ude. Kaj, ogreti; v

hiši gospodovi? To presega že vse meje! Ta nesramna kreature, ki ne daruje niti en nikel v cerkven mošnjček, se hoče sedaj še greti v hiši najsvetejšega!

Poberi se mi takoj ven, če ne pokličem takoj bližnjega konštablerja. Ko zasliši nesrečni siromak to besedo, postalo mu je takoj vroče, pozabil na glad in mraz, ter teklen ven kolikor so ga noge nese. Oče v nebesih, kako se naj ti zahvalim? pravi sam pri sebi, ker nimaš zame prostora niti v svoji hiši; saj sem vendar tudi tvoje bitje, ki si me ustvaril. Tvoja pota so mi res nerazumljiva.

Tako modrujoč pride do neke gospodske hiše; vidi ravno kuharico, ki je vrgla ostanke mesa, in drugih jedil v smeti, katere bi bile še dobro kosilo, za marsikatero lačnega delavca.

Posestnica te krasne hiše, je celo predsednica živalskega varstvenega društva, pri kateremu priraja silno lepe govore. Če res na svoje sočutne govore kaj veruje, zakaj pa te ostanke ne vrže v skledo, ter jo postavi pred vrtna vrata, da bi si vsaj en vbog zapuščen pes zadovoljil svoj želodec. In v počutkih največje potrtosti, se vleče naprej.

Neki mesar se pelje ravno mimo na, z mesom obloženim vozom, ter pade ravno ena klobasa na tla. On to videč, skoči bliskoma za vozom, ter jo požre z veliko slastjo. Ta dan je v prvič zasijal solnčni žarek v njegov želodec.

Ko roma tako naprej, pride zopet do neke šole; bilo je vseučilišče. Tu vidi lepo opravljene mladeniče in deklice, katere se igrajo in zabavajo. Oh, si misli vbogi siromak, tako sem sam in zapuščen, umazan in brez znamke; moram se jim umakniti, ker drugače znam biti še aretiran. In ker brez znamke nimam pravice za potepat se kjer bi se mi poljubilo, me znajo še ustreliti, ako me dobe v roke, toraj je boljše, da se umaknem v varnost čimprej, tem bolje. In zopet dalje z patriotičnim počutkom gladnega želodca.

Po takem postopanju sem in tam, se je naredilo poldne. Ustavljal se je sedaj pri neki tovarni. — Piščalke tovarn so oznanjevale poldne, in iz odprtih vrat se vsu je truma delavcev živčat kosilo, deloma domu, deloma jih je na malem, pred tovarno s travo poraščenem prostoru zavžilo svoje bomo kosilce. Med tem so poslušali nekoga, na enem zaboji stoječega soc. govornika. Eni so s pazljivo pozornostjo poslušali, med tem, ko drugi zrejo v daljavo, ne meneč se za razlaganje govornikovo.

Za te namreč ura resnega mišljenja ni še prišla; zanje velja še vedno izrek: "Blagor revnim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo".

Tudi pes se radovedno približa k tej skupini, hoteč si pridobiti tudi nekaj znanstva. Bil je v govor tako zamaknjen, da ni niti opazil dva se bližajoča moža postaviti na največji naglici, ravno proti tej skupini; govornika vržejo raz zaboja, ter ga med surovimi besedami odpeljejo proč. No, misli si pes sam pri sebi, manjka se še nekaj domovini, branski patriotot in misli bi si, da se nahajam v San Diego. — Da, red mora biti v krščansko vzorni državi. In zopet naprej s krulečim želodcem.

Neka fino opravljena dama z lepim otrokom, mu pride nasproti. Otroci v ljubeznjivi nepokvarjenosti ima sočutje z njim, ter ga hoče pobožati. Gospa višjih krogov, to videvši pokara svojo hčerko: "S takim umazanecem se ne smeš baviti; kaj bodo reklo tvoje prijateljice, ako te zasačijo pri tem, to je zoper načelom višjih krogov."

Kakšno jezo, sramoto in bolesto, je njegovo, po sočutnih besedah željno srce občutilo, katero si ni moglo na nikak način izraziti svojo srčno bolesto. Samo njegovo, na pol pritajeno zrcanje je izrazilo občutke notranjosti. Glasno grčati se sploh ni upal, saj ni bil v posesti one pasje varnostne znamke, toraj do tega sploh ni imel pravice. In še bolj potrki ko prej je nadaljeval svojo pot.

Tako se je po neuspešnem letanju in romanju naredil večer. Jelo se je temniti, in mestne svetilke so bile prižgane, prodajalne razsvetljene in v izloženih oknih se svetijo krasne stvari. Od najlepše in dragocenejše svile do najbolj navadnih platnenih predpasnikov; od najlepšega sadja za bogatine do najslabšega krompirja, hrana za vboge. Vse to pregleduje z različnimi občutki. In potem še le duh raznovrstnega mesa in delikates, iz bližnje mesarije mu udari v nos, da je revež kar slino požiral.

Ah, se mu nehoti izvije z njegovih prs: zakaj sem moral jaz priti kot pes na svet. Nihče me ne vidi, nobeden mi ne privoščil dobre besede; jaz sem v resnici zavrženo bitje na tem svetu, cel svet misli samo nase.

V takem premišljevanju vstopljen, ga nenadoma vzbudi kričanje dečkov; bili so to raznašalec, raznih časopisov in slabo opravljene obleke in še v slabših čevljih. Vsaki si je s svojim vpitjem podvizal, da čimprej razproda, ter se vrne domu k gorki peči; ako se jih še mora pristevati k onim srečnim, ki so v posesti doma in gorke peči. Večina tem se ravno tako siabo godi kakor meni, si misli pasji zemeljski trpin, ter si mora- jo trdo prislužiti vsakdanji kruh. Moram se znjimi nekoliko bolj seznaniti; vem, da bodo razumeli mojo srčno bolesto, ter upam, da moja prošnja ne bo brezuspešna.

Tako misleč, se jim nekoliko približa.

In res, njegove od izkušnje vane oči, ga niso varale. Eden iz med raznašalcev, ki je imel danes srečo pri razprodaji časopisa, ga sočutno poboža, ter vzame ga seboj.

Njegov dom, če se sme tako imenovati, je bila ena izmed najbolj siromašnih koč, a vseeno daje varnost pred mokroto in mrazom. In kako hvaležnega se je hotel izkazati njegovemu dobrotniku s prilizovanjem in lizanjem, ko je le-ta delil z njim bomo večerjo. "Nobene razlike se ne nahaja med ljudstvom, tako pravijo modri katoličani, in vsak ima priliko priti do kaj boljšega. In kako je to, da si ravno jaz ne morem zboljšati svoj položaj?"

Na trdih tleh, kjer mu je njegov dobrotnik pripravil ležišče iz cunj, ga je kmalo premagala utrujenost, in kmalo nato zasmrčal v spanje pravičnega.

Se li res ne nahajajo razlike med razredi neumnost in brezsrčnost! Pšenica in plevel ne spadata skupaj, to so bile še njegove zadnje misli.

DOPISI

Globe, Ariz.

Nimam nič kaj veselejšega poročati, temveč le žalostno vest o smrti Franka Škoda, kateri si je sem prišel iz Bingham Canyon, Utah iskat boljše sreče. Namesto sreče, naletel je na nesrečo. Dne 8. avg. je dobil delo šest milj od Globe pri Separation Co. Dne 20. t. m. je padel 260 čevljev globoko in se pri priči ubil. Ko so ga pobrali in prinesli na površje, so konstatirali, da so mu bili vsi udje zdrobljeni. Kakor mi je ranjki pravil, je bil član S. N. P. Društva št. 83 v Bingham, Utah, bil je 39 let star in doma iz Podgore pri Dobrem Polju na Dolenjskem. V Binghamu zapuščal vdovo in šest otrok.

Omenim naj še, da je ranjki ležal pet dni na odru, predno smo ga

pokopali to pa zaradi tega, ker nismo dobili odgovora na brzojavno poročilo od njegove soproge. Še le peti smo prejeli sledeči brzojav: "Mrs. Skoda wants body, ship at once to Salt Lake if Company pays expenses. Geo. Stepan." Ker se je kompanija odločno izjavila, da ne plača stroškov smo ga pokopali v Globe, Ariz. Njegov pogreb je kazal, da je bil rojak obče spoštovan, če ravno je bil med nami samo par tednov. N. v. m. p.!

Naročnike G. S. v Binghamu prosim, da opozore vdovo Franka Škoda na sledeče: Vsak delavec je pri omenjeni družbi zavarovan in družba mu odvzame od plače po en dolar na mesec. Delavec če zbolí ali se poškoduje, dobi pol zasluzka kot podporo in če ga ubije, pa dobijo sorodniki ali dediči za njim plačo za 27 tednov. Ranjki Škoda je služil po 4 dol. na dan toraj bi dobila vdova nad \$600.00. Razume se, da družba najrajše odškodnino v svoj žep vtakne. Jaz sem pripravljen vdovi pomagati in prosim, da se na me obrne ter mi pošlje njen naslov, da ji natančneje stvar razložim.

Naj še omenim, da bo ena družba sedaj odprla 7 novih rudnikov in so že začeli graditi novo pralnico, katera bo stala 7 milijonov dolarjev. Tukaj je dosti dela, toda težkega in nevarnega. Pozdrav!

A. Fisher, Miami, Ariz.

Taft, Ill.

Naše društvo št. 15 S. S. P. Z. je slavilo dne 1. in 2. sept. razvitje društvene zastave, katero je, prav povelji vseh članov, izdelal rojak Ivan Fajk, v Conemaugh, Pa. Veselica je izpadla prav povoljno v finančnem in drugem oziru, kajti vreme je bilo prijetno in rojaki iz okolice so se dobro izkazali v vseh ozirih. Novoustanovljeno Narodno društvo iz Granvilla nas je mnogobrojno posetilo in vrlu pripomoglo do uspeha. Hvala jim!

Sedaj pa naj malo popišem, kako smo na enostaven način, brez vode in soli in brez duhovna in cerkve "blagoslovili" zastavo. V nedeljo jutro smo se zbrali v navadnih društvenih prostorih, od koder smo odkorakali z godbo načelu do dvoran drugih društev, katera so se vdeležila slavnosti. Italijanska in eno slovaško društvo korakala so znani do parka, kjer smo razvili zastavo. Pred razvitjem zastave so govorili brat predsednik Blaž Papež in g. Skubie iz Chicago. Po govoru sta boter in botra, Matija in Pavlina Novak razvila zastavo, trikoloro in ameriško zastavo, da je vihrala majestetično nad glavami članov in zastavami drugih društev. Po primernem kratkem govoru botra je zopet spregovoril g. Skubie, nam živo povedal pomen zastave, našega društva in kratko zgodovino naše vrle S. S. P. Zveze. Člani so zaorili trikratni živijo ustanovitelju društva Jakobu Cesarju, ki je v resnici veliko dobroto storil za vse tamošnje rojake. Na to so zastavonoše drugih društev pristopili bliže in poklonili svoje zastave v znak bratstva, edinosti in sloge. Prizor je bil veličasten.

Ker je bilo mnogo drugih narodnosti je g. Skubie držal govor v angleškem jeziku, ki se je sukal okoli družabnih in ekonomičnih razmer, v katerem nas je spodbujal k unionizmu in socializmu.

Nato je sledila prosta zabava. Samo prvi dan smo prejeli nekaj okoli \$500.00 Slavnost je trpela dva dni. V ponedeljek, na Labor Day, smo se zopet zbrali v hali in zgodbo na čelu smo korakali po ulicah, kjer so se nam pridruževala razna društva z zastavami. Pokazati smo hoteli našo zastavo in pri odhodu smo delali takozvani "counter march", ki se je popolnoma posrečil. Korakali smo do parka, kjer se je po raznih kratkih govorih začela znova prosta zabava, ki je trpela pozno v noč.

Ljudi veselice je bil nad vse povoljen in brez vsakega prepira, kakor se to često pripeti na picnikih. Tem potom se zahvaljujem vsem bratom, članom raznih podpornih društev, rojakom in rojakinjam, ki so do uspeha pripomogli. Zahvaljujem se tudi botru in botri za dar, kakor tudi g. A. H. Skubie, in njegovim soprogi, da sta nas posetila in s svojo prisotnostjo pripomogla do dobre izpeljave programa.

Rock Drole, tajnik.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO IZ AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:
Kaiser Franz Josef I. 4 sept. | Martha Washington 5. oktobra
Alice, 18. septembra | Laura 25. septembra
Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovane pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.
K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago

Modne
obleke in
svršniki.

Največja zaloga,
najboljša kakovost
in najnižje cene
najdete vedno pri

THE
ATLAS
CLOTHING

JELINEK in MAYER,
imitelja.

vogal Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.
V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10,
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

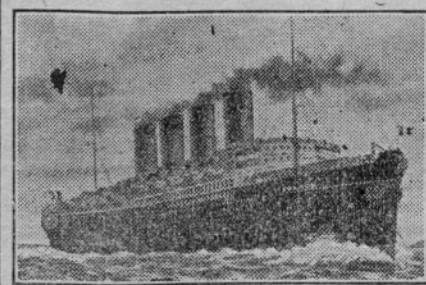
sluje na dobrem glas, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj:

S. S. France nov dvovijak) S. S. La Provence
S. S. La Lorraine S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov, dvovijak) S. S. Chicago
S. S. Niagara S. S. La Touraine

Glavni zastopnik na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI.
glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill

Obednica

Garden City Hotel & Buffet

Štefan Skendrovic lastnik
Izbrana domača vina, likerji in
cigare

1345 W. 18th Street
Chicago

Tel. Canal 4671

Telefon: Canal 3014

NAZDAR!

SALOON
s kegijskim

kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne
ne pijače. Domače vino. Unjske cigare.
Potniki dobi pri meni čedna prenočišča.
Potrežem vsakemu točno in izbornu.

MARTIN FOTOKAR

1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

DOPISI.

Springfield, Ill.

Ako vam prostor dopušta vas prosim, da natisnete sledeći dopis, kateri bo zanimal najbrž vso slovensko javnost, ki pa odgovarja čisti resnici. Tiče se namreč našega župnika Rev. A. F. Modera, kateri bo šel, kakor se je sam izrazil, na farne — pa ne vem ali ovce — ali kozle past; tako krótkih kakor jih je imel v Springfield pa gotovo ne bo več dobil. — Naša cerkvena občina je namreč vsa pokoneu nekako tako kakor Waukeganska. Prišlo je pa do tega nekako takole: Rev. Moder je hotel imeti župnišče, ki pa mora imeti 8 sob in let in še ne vem kaj vse — in to vse za sebe in pa za svojo mater. Well, odborniki se niso hoteli podati in končno so se "zglihali" za 6 sob. Tako daleč vse dobro. Šli so in so dobili stavbenika in jim je napravil vsakovrstne načrte, kateri so baje stali \$50.00. In čujte kaj se je zdaj naredilo? Pogodili so se z Loshiderjem za \$3200, in so tudi takozvani likof pili. Drugo popoldan je pa prišel iz mesta neki prijatelj po imenu Modrov, tudi stavbenik in sta se vozila v kočiji do 2 ure zjutraj. Kje sta bila? ... Drugo jutro je prišel Mr. Loshider k njemu, da bi se šele glede nekaterih podrobnosti izgovorila, pa mu je rekel: O, I don't feel like it. I was out late last night. Mr. Loshider je prišel popoldan, misleč si zdaj bo že prespal mačka, ko pa pride do začasnega farovža, ga pa naš gospod pozdravi nekako tako: Get out of here, you have no business in my house! On je namreč dal pogodbo drugemu kar sam od sebe, in sicer tistemu, s katerim sta se okoli vozila do 2. zjutraj. — Ko so cerkoveniki zvedeli kaj se je zgodilo, so sklicali posebno sejo in so povabili Rev. Modra, da pove, kako se je to zgodilo in ko mu je predsednik rekel, ko je prišel notri, naj se vsede pa mu je odgovoril: "Če hočem se vsedem, če ne pa stojim, vi mi nimate nič za povedat." Ko so ga vprašali kako je na stvari, je pa vse tajil, češ, da on nič ne ve, in zato so poslali po Mr. Loshiderja, da se izkaže, kje je resnica. Kakor hitro sta dva moža šla po Mr. Loshiderja je pa Rev. Modra začela glava boleti in je odšel. In ko je Mr. Loshider prišel in povedal svojo stvar so poklicali Modra pa ga je preveč glava bolela in ni mogel priti nazaj.

Toraj rojaki Slovenci zbudite se vendar enkrat in pokažite mu pot od koder je prišel in cerkev pa preuredite v Slovenski dom, kateri bo v korist vsem Slovincem in kjer ne bo treba župnišča z 8 sobami. Vsaki vas Slovincem več kakšen mir je bil med nami, dokler ni bilo tega skušnjavca med nami. In zdaj — kako je? Dekleta se lasajo med seboj. Fantje se grdo gledajo. Žene se kregajo. Možje pa tepejo. Ven z njim, da bo mir, kakor je bil nekdaj.

Ta dopis mu naj služi za potni list, ako bo šel res na farne, da ako ga kakšen rojakov sreča, da ga bo vedel kako sprejeti.

Pozdrav vsem prijateljem svobode, Rev. A. F. Modru pa srečno Springfieldčan.

Tercio, Colo.

Priloženo Vam pošiljam \$20.10, za Slovensko sirotišnico, katere sem nabral med tukajšnjimi rojaki. Zanimanje za Slovenski sanitarij, med tukajšnjimi rojaki je veliko, vsak je radevolje daroval. — Na svet pa želja je, da bi bil Slovenski sanitarij, popred kakor je mogote ustanovljen. Seveda, za prostovoljni prispevki bo šlo bolj počasi, k tej prekoristni stvari, bi morale vse Slovenske podporne jednote in zveze prispevati, kar upamo da se bode tudi zgodilo. Tako bo stal viden spominek, ter bo pričal drugim narodom, da tudi mi Slovenci smo kulturni narod ker skrbimo za svoje sirote in onemogle.

Adalbert Logar.

Waukegan, Ill.

Predno začnem, napravim križ, upajoč da bo imel dopis malo več pomena in da ne bo romal v koš, kakor se to zgodi pri G. N. (Vaše opazke glede G. N. smo izpustili) in tudi pri A. S. v Jolietu, katerega pišejo trije f. ajmoštri, Kristovi namestniki in dušni pastirji, v katerem tako imenitno oznanjujejo sveto besedo in sicer za vsako nedeljo posebej. No, rečem Vam, da

takih lažifari še nisem čital v nobenem drugem listu, kot ravno v A. S. in ko bi bilo vse res, naj bi še bilo, toda ... rečem vam gospodje, pojdite in učite se resnice sami in potem pridite še le med ljudstvo, katero hočete zveličati. Tako dolgo dokler skrunite zapovedi božje sami, Vas ne bomo poslušali. Kaj vi pišete o našem g. Kalanu, ki Vam ni nič žalega storil, je sramota. Vprašam vas, ali znate božje zapovedi in kako jih spolnujete? VIII. božja zapoved pravi: Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega! Kaj vi veste o gospodu Kalanu? Nič. Ko bi kaj vedeli pa bi prišli na dan. Mi pa in tudi g. Kalan, ko bi hoteli govoriti od vas, bi lahko napisali tako veliko zgodbo kot je sv. pismo.

Waukežani bi splošno radi vedeli, čemu se vi vtikate v naše zadeve? Saj vas menda nič ne brigajo. Radi bi vedeli, kaj pomeni tatinško, tihotapno lazenje pod okni, ko že vse spi. Netopirjev pač ne maramo, zanje si bomo preskrbeli sove — uharice, da jih bodo pregnale. Vam veljajo besede Kristusa: Čegar dela so svarljiva, ta se boji luči, ker se boji, da ne bi njegova hudobija prišla na dan! — Sumljive karakterje, ki hodijo pod okna poštenih ljudi špeगत, bomo izročili tam, kamor spadajo vsi taki vohuni. Razmere so že take pri nas, da si človek več ne upa izpod strehe, ko hitro se zmrza. Rad bi vedel kdaj ti gospodje — vohuni berejo maše, ko smo jih že šestokrat zalotili vohuniti pred 6. uro zjutraj.

Sedaj ko je zapustil Kuščarjev Janez vrhniške može in žene, pa tembolj pridno hodita za njimi neki prisiljiv Tone in Janez. Seveda iz kakega vzroka nam ni znano; bolj pametno pa bi res bilo, ko bi se Tone in Janez malo bolj pobrnili za svoje ovčice in koštrune, ki že tako glasno bleketajo, da jih je celo sem slišati. Kak pastir je to, ki pusti svojo čredo bleketati, a on se pa tihotapsko klati okoli druge črede! Škoda je, da nimamo Slovenci nobenega Pfaffenpiegela, kamor bi priobčevali resnične dogodbe vsaj takega kalibra čeprav zelo olepšane. Tisti dobri Janez je prišel k meni en večer. Bil je v rožah, ali kako bi rekel, imel ga je malo (!) preveč pod kapo. Ko je opazil, da imam nekaj meh, ki proizvajajo razne melodije — če je prav napravljen iz svinjske kože, me je natepal, da mu igram korčunice, marjanice in za to mi je obljubil \$5.00, katerih pa še danes nisem dobil, dasi sem jih zaslužil in jih bi rabil. Ej, g. urednik, ko bi ga vi videli, kako ošnopan je bil in kako ugodno je uplivala nezbrana melodija na njegovo vzvišeno dušo. Noge, ki je bil prej vrgele na mizo, kot kak kmetav, je kmaj stresal, kot bi korakal tam po gmajni. Koliko je škode naredil mizi, ne vem. In konec tega teatra je bil, da se je še z nami malo "pofajtal" zaradi svoje kuharice, pri čemur je nekemu možu srajeo raztrgal.

Tako delajo am. slov. dušni pastirji, ki se sedaj zaletavajo ob g. Kalana in ga hočejo učiti morale, a bi treba, da se je sami prej nauče, pa makar pridejo k nam, kmetavzarjem. Pozdrav.

Gođec (na meh.)

Tam pri Jezeru III.

Armada črnih krokodilov se zaganja v Amer. Slov. v vse, kar se sužensko vdano ne klanja njihovim poveljem in voljno ne prenaša biča, ki ga opletajo po hrbtih svojih osušenih ovčih. — Njihova pretenja, da se moramo držati tega, kar nas so učili naši dedje, so stara in žalta. Če se oni ravnajo po vzgledu stoletja umrlih inkvizitorjev, bojevitih in krvolopnih papežev in moralnih propalcev, kot so bili papež Aleksander VII., Janez XXI., Gregorjani, Borgiji, inkvizitorji in sedajni svetnik Bonifacij, Torkvemada in drugi, to tedaj ni znamenje, da se moramo mi ravnati po vzgledu ubogega naroda, nad katerim je pel valpetov bič, katerega so vklepali v verige, metali v vlažne temnice in mučili na natezalnicah in drugih instrumentih sv. inkvizicije.

Za nas je tisti čas minul, smo napredovali z duhom časa in si želimo še večje svobode, posebno pa v verskih zadevah. Kar so nas naši stariši učili nam je drago in sveto, a tisto svetinjo pa ste teptali vi že stoletja in jo hočete še nadalje. Če so bili naši stariši toliko nevedni, oziroma tako slabi, da si ni

so mogli pomagati iz klešč, to še ni znamenje, da bi morali mi ostati v tistih kleščah. Gospoda, vse kar je prav, je prav. Veter ste sijali, žanjete vihar. Zmaga bo naša! Nov naročnik.

(Op. ured. Glede sirotišnice smo za sedaj izpustili radi važnih vzrokov. Vseh 37 dopisov iz Waukegana, ki smo jih prejeli ta teden ne moremo priobčiti, zato prosimo potrpljenja. Omeniti pa želimo na tem mestu sledeče:

1. Simpatija rojakov je na strani g. Kalana.

2. Narod ne mara imeti nobenega imperatorja od zgoraj, da bi gospodaril in neomejeno razpogal z njihovim premoženjem.

3. Rojaki se zgražajo nad postopanjem od strani nadškofa Quigleya in njegove farizejske duhovščine. S temi nemarajo imeti nobenega opravlja.)

Winterquarters, Utah.

Primoran sem, oglašiti se v Glas Svobode. Delavske razmere so skoro po navadi, delamo še precej dobro in zaslužimo toliko, da se preživimo. Nedavno tega sem čital dopis g. Žužka iz Alta, Utah, v katerem po nepotrebnem napada in žali mlado nevesto oziroma ženo. Kaj vraga njega mar nevesta, ki mu ni nič žalega storila in kaj njemu mar naša gostija in zabava na ženitovanju. Samo kak slab jezik in srbovito pero, si more kaj takega dovoliti in dregati v poštene ljudi.

Nadalje nas takorekoč zmerja s skabi in grinerji. To pa tudi ni lepo, posebno če se pomisli na dejstvo, da tu še nimamo nobene delavske organizacije, da smo vsi zato, da se organiziramo. Ustanoviti unijo pa ne gre tako hitro in lahko kot si morda g. Žužek misli. Dopisnik je bil sam tu, zakaj pa se ni on potrudil in organiziral delavstvo, zakaj je on garal poleg nas za isto kompanijo in zakaj ni on kompaniji stopil na prste in se pokazal junaka.

Veste, izza plota, lahko strelja tudi kak cestni pobalincek, zato pustite vaše budalosti in drugi napisihte rajše kaj pametnega in za delavstvo koristnega.

Grdo je tudi od odraslega človeka, da svoje rojake nazivlje za grinerje, skabe itd. Vsi, ki smo sem prišli iz starega kraja, smo bili takorekoč grinerji v obeh yankeejev, nikakor ne v obeh v inozemstvu rojenih Amerikancev. V obče pa dostojen človek takih besed ne bo rabil in se tudi ne bo sramoval s grinerji občeovati. Ali so morda grinerji in skabi vzrok, da ste jo odkurili iz naše srede in se vam kmakili tam gori v hribovito Alto?

K sklepu samo omenim, da meni je ljubeš tu med skabi in grinerji, kakor pa na Alt, med človeškimi živalicami, kjer se mora človek vedno praskati. Pa se popraskajte tudi vi. Morda bo izdalo. J. Z.

Alameda, Wash.

Menda ne boste ljudi, če se semintam oglašate tudi kak farmar ali homesteader. (Prav nič! op. ur.)

Lepo vrsto let sem delal po premoženstvih in rudnikih. Nasitil sem se kapitalističnih priganjčev, katerim ni nikoli zadosti storjenega in kateri izmogoče iz človeka zadnjo kapljo krvi in te nazadnje še oropajo za tisto, kar si si mogoče po dolgih letih zatajevanja prihranil. Če si pa star pa dobiš breo, na tvoje mesto pa nova, mlajša sila.

Ko sem tako premišljeval, kako bi se za vedno rešil teh pijavk in oderuhov predno mi oživijo lasje, dobil sem ponudbo, da si ogledam homestead. Jaz sem prost delavec in nisem imel toliko gotovine, da bi kar farno kupil. Jaz pa tu nisem edini ta revnih ampak je dosti takih moje vrste. Zbralo se nas je par moč, ki smo se odločili za homesteade.

"Locator", kateri nam je za masne novce obljubil, da nam bo dobro zemljo pokazal, je bil prav lisjak. Lagati je znal dobro in zvito. Posledica je bila, da so nekateri dobili del prave zemlje, drugi zopet nič. Škoda je, da smo tam temu človeku preveč zaupali in da smo bili tako lahkoverni, da smo mu že naprej plačali za njegovo delo in da se nismo prej prepričali, kje leži kos našega homesteada.

Jaz nisem bil s prvim kosom zadovoljen in me locator vdrugič

vjel na svojo zanjko, češ, da si lahko ta kos zamenjam z drugim. Z zamenjavanjem homesteadov pa je veliko sitnosti in vzame od 8 do 12 mesecev predno se stvar vred.

Zdaj sem s homesteadom zadovoljen in živim tu bolj svobodno in diham svežeji zrak, kot pa v strupeni, nevarni jami.

Želim, da bi se rojaki začeli naseljevati na homesteade, katerih se še precej dobi v tej državi.

Pozdrav! Geo. Sternad.

Alix, Ark.

Obljubil sem, da se ob priliki zopet oglašim in zato, da spolnem obljubo, ta dopis. Prav je imel Mr. Konda, ko se je jezil nad peklenko vročino, ki tako silno pripeka, da kar jezike ven molimo. Pri taki vročini pa ni čuda, da kri zavre, posebno tedaj ako se vročini pridruži še kača nezvestoba.

Te dni se je odigrala v naši naselbini grozna tragedija, ampak ne v slovenski hiši. Neka nemškopoljska družina, to je mož in žena sta že dalj časa živela v prepiru. Žena je varala moža in mu bila nezvesta. Mož ji je prizanašal, toda ko se žena le ni hotela poboljšati in je še vedno hodila v prepovedan zelnik, je to moža tako vjezilo da jo je s sekuro butnil po glavi.

Praviho, da žena in mačka imati devet življenj. In to je najbrž resnica. Kajti udarec s sekuro, še ni napravil konca in razljuteni mož tekel po kramp, jo z istim čenihl parkrat pa le ni hotela umreti. Zato, da delo dobro opravi je šel v drugo sobo vzel samokres, se vrnil k ženi in nanjo trikrat vstrelil, na kar je zdihnila nezvesto dušo.

Tako je navadno plačilo za zakkonsko nezvestobo.

Delavske razmere so še precej udobne, sicer ni zaslužek tak, kot bi moral biti, vendar boljši bi lahko bil. Delamo stalno, toda za delom sem hoditi ne bi nikomur svetoval.

Rov št. 3, kateri je bil skoro eno leto zabiti, bo vendar zopet enkrat začel poslovati. Pred par dnevi so začeli čistiti in popravljati. Predno pa bo vse popravilo gotovo bo vzel najmanj, še tri tedne, ker kakor čujem je voda podrla vse zračne predore.

Še nekaj! Zadnjič nam je obljubil g. A. J. Terbovec, da nas obišče na jesen, ko bo bolj hladno. Le pridite! Ali povedati moram, da tisti Tone, z dolgimi zobmi še živi in babure z dolgimi jeziki še niso pet stegnile. Ta nežni svet je pa "orrrraj". Na izletu bomo pili namesto vode, vino in sicer kar iz kloubukov. Grozdje je tukaj dobro obrodilo in farmarji imajo vina več kot vode, tako da še nimajo zadosti posode in bodo morali vino tlačiti v mehe po vzgledu Dalmatincev.

Pozdrav vsem zavednim rojakom! Frank Krefel.

Chicago, Ill.

Imam poročati žalostno vest, da se je naš rojak Frank Novak, doma iz Senčurja pri Kranju na Gorenjskem pognal kroglo v glavo in bil takoj mrtev. V starem kraju zapušča osivelega očeta in dve sestri. A žalibog, ker tukaj zapušča ženo in tri nedorastle otročičke; prvi je star dve in pol leti, drugi eno leto in tretji trinajst ur pred očetovi smrti.

Pokojujnik je bil blaga duša; in ta dan ko se je usmrtil, je bil nekoliko alkoholičen. Nihče ne zna zakaj si je vzel življenje. Jaz sem poslednji z njim govoril, ko sem šel delat in mi nič omenil, kaj namerava. Rodbinske razmere so bile ugodne in grda laž je kar so nemški in angleški listi pisali, da se je usmrtil, ker ga je teta škorklja obiskala. Vzrok samomora je pač bil ta, ker se mu je umračil um.

Pokopan je na češkem pokopališču, ter naj v miru počiva.

V imenu pokojnikove soproge se zahvaljujem društvu "Slovenski dom" v Chicagi in vsem prijateljem, ki so ga spremili k večnemu počitku, rodbini pa izrekam svoje sožalje. Frank Godina.

Avtomobilska zveza med Gorico in Postojno. Poštni erar namerava vpeljati avtomobilsko poštno zvezo med Gorico in Postojno. Erar stavi na prizadežbe občine edin pogoji, da občine garantirajo, da se bo to podjetje obneslo.

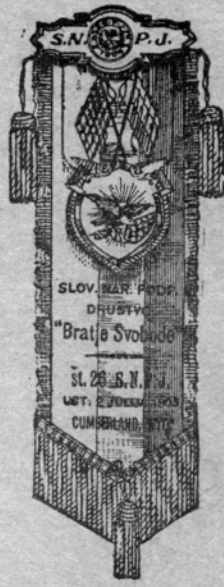
It doesn't pay to neglect your Health

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsih, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznano staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite. Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pasite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule elajajo. (25c. all 50c.)

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

J. F. HALLER GOSTILNA
prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8006.
2103 Blue Island Av. cor. 21. St

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali imate slovenske gramofonske plošče? Rabite li uro, verižico, prstan ali kakoršnosibodi zlatnino in srebrnino? Vse to najdete v našem ceniku, ktereга Vam pošljemo zaastonj, in poštine prosto, samo pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.
Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Dobra Unijska Gostilna, kjer dobite
mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom

Jos. S. Stastny
2005 Blue Island Ave.
Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimsko in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1893
Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENC! POSEČAJTE "Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Flava vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.
Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicab.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarje je najboljšje.

ODVETNIK PATENTI

CARL STROVER

(Sobe šte. 1009)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 8909 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

in trgovec z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

"Slovenian Club" Saloon

V STRINGTOWN,
Leadville, Colo.

e priporoča Slovincem za nairano in stanovanje.

JOE LANICH, lastnik

Slovenska gostilna

1251 So. Santa Fe ave., Pueblo, Colo.

Tu dobiš vedno sveže Walterjevo pivo, obilna vina, dobro domače žganje in najboljše smotke.

Slovenci obiskujte nas.

J. GABER in F. TURK, lastnika.

Dr. J. H. ROTH

zdravnik in ranocelnik

1664 Blue Island av. 2612 S. Millard av.

vogal 18 cesta blizu 26 ceste
od 10 do 10.30 dop.,
2.30 do 4 pop.,
6.30 do 8 pop.
Tel. Canal 85. Tel. Lawndale 3470.

ALI IMATE SLAB ŽELODEC?
Vam vročina in mrzla pljaka škodi?

Tedaj uživajte Schefflov Želodecni Kordijal, ki vam uravnava želodec in dela apetit. Cena 50c. Zdeluje in prodaja lekarnar

LOUIS SCHEFFEL,
20. cesta in Blue Island ave.
CHICAGO.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Mlad zločinec. V potoku pri žagi posestnika Mlinarja v Martinjem vrhu se je igralo dne 29. julija t. l. več otrok, starih okoli 10 let. Med njimi sta bila tudi Franc Mlinar in France Molek. Slednjemu nekaj ni bilo po volji, ter je odšel iz poloka gor na cesto. Od ondot je pa metal precej debelo kamenje dol na svoje tovariše v potoku. En tak kamen je zadel Franceta Mlinarja s tako silo na nos, da mu je ubil in zmečkal vso nosno kost. Molek je sploh slabo odgojen in hudoben deček.

Vlomi in tatvine. V Mihovcu pri Novem mestu je bilo izvršenih v zadnjem času, posebno pa v noči med 24 in 25. julijem več tatvin in vlomov. Neki Neži Bele so odnesli dosedaj še neznani zlikovci iz kašče za okoli 50 K obleke, Neži Mukoše tudi iz kašče obleke za okoli 170 K in par vinarjev denarja, Janezu Radovičeviču tudi iz kašče mnogo obleke, žepno uro z verižico in čez 2 K denarja, skupaj v vrednosti čez 110 K ter Janezu Šimen ravnotako iz kašče muhabas, tako da ima Šime škodo več go obleke in 20 parov mesenih kloko 250 K. Storiteli so najbrže odpušeni delavci belokranjske železnice.

Prevelika naglica ni nikoli prida. Dne 1. avgusta je bilo zelo vroče in je trpel posestnik Vidie iz Smolinje vasi hudo žejo. Poslal je svojega devetletnega sina Antona po steklenico piva. Deček pa ni bil prav nič žejen, zato se mu ni kar nič mudilo po pivo. Prišedši mimo sosedovega skednja, se je ustavil in gledal, kako mlatijo s strojem. Ko se je nagledal, je šel proti gostilni čez travnik, na katerem je kosil njegov sovrstnik Janko Šušteršič klajo. Vidie je zopet obstal in pomagal Šušteršiču grabiti. Tedaj zadoni prav od blizu mogočna beseda Vidievega očeta. Sinko se tega glasu tako prestraši, da kakor brez uma skoči kvišku in se zaleti ravno pod koso Janka Šušteršiča, ki mahljara ni mogel več ustaviti in je prerezal Vidieu na levi nogi nad peto vse kite do kosti, da so ga morali odnesti v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo, kjer so mu sešili kite.

Nevaren dezertir. Dne 2. aprila je od svojega polka pobegnil leta 1890. v Bojancih pri Adlešičah rojeni Rade Vrhinec, kateri se od tedaj potepa po Kranjskem in Hrvaškem in je sumljiv raznih vlovov, nevarnega pretenja in poskušenege umora. Varnostne oblasti ga sicer marljivo zasledujejo, toda se jim še ni posrečilo ga zalogiti.

KOROŠKO.

Izgubljen vajenec. V Beljaku pri mizarškem mojstru Koširju pogrešajo že 4 dni 16letnega vajenca Mihaela Talečeviča. Fant je bil vedno priden in pošten in sumijo, da se mu je pripetila kaka nesreča.

Neprevidnost. V Celovcu je padla v nenavzočnosti matere v lonec vrele vode triletna Ida hčerka trgovca Frana Waldnerja. Ko je mati potegnila dete iz loneca, je bilo že mrtvo. Mater so odpeljali v bolnišnico.

Dva dečka utionila. V Volšperku sta utonila 14 in 10letni Leopold in Bogoljub Graf, sinova tamšnjega tesarskega podvzetnika. Mlajši brat je padel raz jez v globok tolmun, starejši brat mu je šel na pomoč, toda kljub temu, da je plavač, ga je mlajši potegnil pod vodo. Oba dečka so izvlekli po dolgem naporu mrtva iz vode.

Strela je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Matije Rešerja pri S v. Anžu. Zanelila je ogenj, ki je uničil hišo in vsa gospodarska poslopja. Pogorelo je več poljedelskih strojev, vsa letošnja letina in hiša z vso upravo. Domačini so si rešili komaj golo življenje. Škoda presega 20.000 K in je komaj s petino krita z zavarovalnico.

Sneg na Dobraču. Kakor poročajo iz Beljaka, je zapadel sneg globoko, skoro do podnožja Dobrača. Ta nenadni vremenski preobrat je povzročil po južni Koroški občutno spremembo temperature in ni pričakovati več občutne poletne vročine.

Ogenj v tovarni za milo. V tovarni Rainerjevi za milo v Beljaku je razletel kotel vsled prenapetosti para. V strojnici se je razširil nenadoma ogenj, ki je pretil, da uniči celo tovarno. Posrečilo se je domačim delavcem in gasilecem, da so ogenj pravočasno zadušili. Kljub temu pa je napravil ogenj precejšnjo škodo in povzročil veliko razburjenja.

STAJERSKO.

Drobne novice. Iz Šmarja pri Jelšah poročajo: Dne 8. avgusta je pomagala kmečka deklica Marija Kidrič pri kmetu Janezu Dobriši v Poljčanah. Pri tem je padla v kozolecu 5 metrov globoko, si pretresla možgane in strla hrbtenjačo. Nesrečno dekle je za dva dni umrlo. — Iz Sevnice. V Zagrebu je hotela policija prijeti nevarnega vlomilca Franca Pučnika, a ji je še o pravem trenutku ušel in zbežal na Stajersko. Dva orožnika sta ga opazila blizu Sevnice. Pučnik je zbežal, orožnika pa za njim. Ko je zločinec videl, da ne more uti, je streljal z revolverjem po orožnikoma, a ju k sreči ni zadel. Končno sta ga s pomočjo orožja premagala in zvezala. Pučnik sedi sedaj v ječi celjskega okrožnega sodišča. — Iz Šmartnega na Paki poročajo: V Rovšnikovi gostilni je preteple 14 kmečkih fantalinov svojega tovariša Blaža Merzlaka tako, da je ta umrl. Vse te Krekove učence so že djali pod ključ. — Deželno kopalnišče Dobrno je obiskalo do 9. avgusta 408 strank s 718 osebami.

Nesreča z užigalicami. Iz Šoštanjja poročajo: 5. m. m. se je igrala štiriletna Ela Sterle, ki jo imata na hrani zakonska Dornik, v župnišču v Zavodjem z užigalicami. Otrok je sedel blizu hleva za prašiče, kjer je bilo polno slame. Pri tem je vzel otrok gorečo užigalico in jo vrgel v slamo in naenkrat so bili štiril hlevi v ognju. Vse je pogorelo, k sreči ni bilo vetra, da so mogli požar lokalizirati. Škoda znaša 600 kron, ki je pa pokrita z zavarovalnico.

Iz Maribora. Pritisk na jezikovno mejo postaja čedalje večji. — Zdaj je prišel na jezikovno mejo rogovilni nemški duhovnik Kernstock, ki je med stajerskimi Nemci priljubljen kot lokalni pesnik. Kernstock je nemški šovinist, ki oznanja v svojih pesmih samo boj proti Slovincem. S tem si je pridobil simpatije nemških naciolancev. Med tem, ko postaja nemška duhovščina čedalje bolj nacionalna, pa se širi med slovensko duhovščino taka mlačnost in brezbržnost v narodnem oziru, da je obupati.

PRIMORSKO.

Nevarni roparji. V okolici Rovinja so napadli trije neznanec, ki so bili zakrinkani, kmeta Brajnoviča, ki je pasel na samotni veliko čredo ovac. Izstrelili so nanj dva strela, ki sta oba zadela Brajnoviča, in sicer ga je ranil strel na roki in na trebuhu. Brajnovič je kljub opasnim poškodbam bežal in klical sosedne pastirje na pomoč. Napadaleci so ustrelili še enkrat za njim, toda ga niso zadeli. Nato so hoteli roparji odpeljati čredo, toda pregnali so jih sosedni pastirji, ki so čuli strele in klic Brajnovičeve. O predrznih roparjih nimajo še nobenega sledu.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Med Opčino in Bazovico so streljali vojaki bosansko-hercegovega polka št. 4 v družbi podčastnikov na neki pečini divje golobe. V njihovi družbi je bil tudi enoletni prostovoljec Frane Kolmar. Ustrelili so več golobov, ki pa so vsi padli v neki globok jarek. Kolmar je hotel ustreljene golobe imeti in otvezel se je na 15 metrov dolgo vrvo, po kateri so ga spustili vojaki v prepad. Komaj so spustili Kolmarja kakih 10 metrov v globoko, se je utrgala vrva in Kolmar je padel v prepad. Ker navzoči niso imeli vrvi, so poklicali na pomoč tržaško rešilno postajo. S pomočjo vrvi in lestev so se spustili trije reševalci čez 125 metrov globoko, kjer so našli na neki skali Kolmarja mrtvega in strahovito razmesarjenega. Truplo so potegnili z velikim naporom iz prepada in ga odpeljali v mrtvašnico.

Smrtna nesreča v škednju. Pri nalaganju žlindre s pomočjo hi-

dravličnega dvigala, je mehanik Šimen Pišek vzdignil dvigalo, še predno je dobil za to potrebno znamenje. Zakaj je to storil, še ni dognano. V dvigalu je delal 30-letni delavec, oženjen, ima dva otroka, Florijan Prah iz Ptujja. — Prah se je zadel v višini 15 do 20 m v neki železen tram in padel na tla. Obležal je na mestu mrtve. Razbil si je lobanjo in dobil več notranjih poškodb. Truplo so odpeljali v mrtvašnico, proti lahkomišelnemu mehaniku pa je uvedlo sodišče kazensko postopanje.

Pri trganju planink ponesrečen vojak iz Kobarida. Iz Kobarida sta šla pred par dnevi vojaka tam dislocirane 4. stotnije 27. domobranskega polka Anton Pirs in Franc Gregorin ob 2. zjutraj na krnsko pogorje po planinke. — Že ob 9. dopoldne je dobilo vojaško poveljstvo v Kobaridu obvestilo, da se je eden izmed vojakov ponesrečil, drugi pa da je v pogorju zašel in se izgubil. Poslali so takoj rešilno ekspedicijo, ki je obstojala iz 20 mož, katere se je udeležil tudi vojaški zdravnik dr. Horrak. Ekspedicijo je vodil nadporočnik Viktor Langer. Po daljšem iskanju so našli Gregorina popolnoma onemolega v nekem jarku. Gregorin je izpovedal, ko so ga spravili k zavesti, da o svojem tovarišu ne ve ničesar, ker sta se takoj pri prvih planinkah ločila in hodila vsak svojo pot. Gregorina so poslali domov, ekspedicija pa je svojo pot nadaljevala. Na Škriljah so našli po večurnem iskanju v nekem jarku pod 60 metrov visoko pečino Pirs mrtvega. Pirs je brčkone plezal ob strmini navzgor in pri tem padel. Truplo ponesrečenca so odnesli nato v Kobarid.

PRODAM

40 in 80 akrov kos ravnine najbolje zemlje v Ameriki in jaz posekam vse na 30 ali 40 akrih, obklesim veje, da se hitro vse požge v letu dni.

Cena \$30.00 akter. Zemlje izključno v gozdu ne prodajam več Slovincem, ker je ne znajo čistiti. Po mojih skrbnih študijah le na gorenji način, je vsakemu obstoj in blagostanje zagotovljen. Dam vsakemu 40 akrov zastonj (meni proste roke kar hočem saditi) kateri mi pokaže zemljo v Ameriki, ki bode več plačala akter, ko ta. Kmetijstvo ali sadje. Garantiram vsakemu 15% obresti na njegova denar letno, kdor hoče na gorenji način zemljo kupiti in da jo jaz prodam dalje v 2 letih.

Slovinci ne kupujte nikoli zemlje od ljudi, kateri kriče kaj se napravi na zemlji, sami si ne upajo živeti med Vami. V vseh slučajih se prodaja zemlja pod lažmi in neresničnimi podatki.

Človek, kateri kriči, da bodete takoj obogateli in sam si ne upa živeti med naselniki, je za Tvojim denarjem in ne Tvojim blagostanjem. Agent, kateri raje živi tisoče milijonov od svojega paradiža, laže o zemlji, njegov princip je Tvoja mošnja. Vse podatke, strogo resnične po večletni lastni skušnjah na razpolago.

F. GRAM,

11-5 Naylor, Mo.

TEMPORA MUTANTUR.

Ker se je veliko pisalo v našem listu glede gubernorja W. Wilsona, demokratskega predsedniškega kandidata, kakor tudi v drugih listih, tiskanih v inozemskih jezikih in javnosti pojasnilo stališče tega kandidata napram inozemcem, katero on zavzema in kakor smo čitali v njegovi "Zgodovini ameriškega ljudstva", naj omenimo sledeči fakt:

Ko se je gospod Wilson izrazil, da mu so kitajski kuliji mnogo ljubši od naselnikov iz Italije, Austrije in drugih evropskih pokrajin, je bil nad 45 let star, toraj mož, ki bi se moral vedeti kaj piše in kaj govori. Kar je takrat zapisal, je tudi dejansko mislil in ti stega odstavka ni še do današnjega dne popolnoma preklcal.

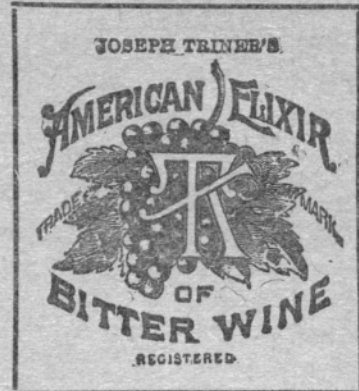
Resnica je, da so razni Wilsonu prijazni listi in politikarji opomnili g. Wilsona in mu povedali kako hibo je takrat napravil, ko je pisal svojo zgodovino. Opomnili so ga tudi na to, da je v inozemstvu rojeno ljudstvo, seve tudi državljani, ravno vsled tega odreklo

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavžiti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRIJE,
BOLEČINE IN GRIZAVICO,
NEPREBAVNOST,
GLAVOBOL,
BLEDEST IN SLABOST,
NESPEČNOST,
ZGUBO TEKA,
SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem!

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

POPOLNO ZDRAVJE

VAŠ ZDRAVNIK, kedar vas zdravi tokaj vpraša glede vašega želodca, jeter in droba, kaj je njegov prvi čin je stimulirati iste da delujejo; ZAKAJ PA ČAKATI, DA PRIDE DO TEGA? Popravite vzrok takoj predno obolite in odstranite strup iz vašega sistema.

ZAM-ZAM TABLETE

stimulirajo delovanje teh organov, ZAM-ZAM vam dajo rdečo barvo in vas poživijo. ZAM-ZAM je gladka pot do popolnega zdravja, so lahke za vzeti, jih lahko dobite, so lahke in pozitivne v njih delovanju. Samo en poskus in hvalo jim bodele peli do neba — kupite jih še danes.

Najboljše zdravilo za zabasanost

ZAM - ZAM TABLETE
V lekarnah 10c in 25c.

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Vsak slovenski delavec naj olta "GLAS SVOBODE"

ZAPISNIK

prvega zborovanja S. D. P. in P. Družbe v Darragh, Pa., od 2. do 9. julija 1912.

KONEC.

Pogreb.

Za vsakim članom, kateri umre, brez ozira na način smrti, se plačajo pogrebni stroški in sicer \$100.00. Predložiti se pa mora notarstvo potrjene račune.

Ako se pačela svota ne potroši za pogreb tedaj se preostanek razdeli med dediče umrlega člana.

Preostala svota se drži v ta namen eno leto, po preteku enega leta, ako se dediči ne zgledajo zapade denar nazaj v gl. blagajno.

Za pogreb mora vsako društvo preskrbeti vse potrebno. Vdeležiti se morajo najmanj štirje člani, če pa le mogoče celo društvo; ako je član bližje drugega društva naj mu isto preskrbi pogreb. Sprejeto kot priporočeno od pravnega odbora.

Suspendacija in zopetno sprejetje.

Suspendirani člani nimajo med časom suspendacije nobene pravice do bolniške podpore. Suspendiran član dobi zopet vse pravice dobrega člana, ko hitro izpolni dolžnosti teh pravil. Vsaka hudobna grožnja proti drugemu članu se kaznuje s suspendacijo in izobčenjem. Radi dolga suspendiran član ima vse pravice do podpore, ko hitro poplača zaostali dolg. Ako član ne plača redno svojih mesečnih prispevkov, se takoj suspendira. Določena doba suspendacije kot kazni je ne več kot 2 meseca.

Sprejeto kot priporočeno od pravnega odbora.

Izobčenje.

Iz Družbe izobčen biti pomeni, da preneha z njim vsaka društvena vez. Izobčenje izreče predsednik, ako tako zahteva dve tretjini društvenih članov in sicer za težke in ponovljene prestopke teh pravil ali pa da esesmentov in doklad ne plačuje kakor tu omenjeno v raznih paragrafi. Vsakega člana ali odbornika, kateri dobi pri nakupovanju Družbenih ali društvenih potrebščin kakoršnokoli provizijo, a isto ne vrne se ga enostavno izključi.

Član izključen radi neplačevanja svojih esesmentov ali doklad se lahko nazaj sprejme brez vstopnine če prosi v teku 30 dni za zopetno sprejem ter ves dolg poravnata.

V slučaju, da se zve, da je kak član pri društvu ki je bil že iz družega društva S. D. P. in P. D. izključen, tedaj mora isto upeljati proti njem preiskavo in če se dokaže, da pri prejšnjem društvu kaj dolguje mora dolg poravnati ogibom zopetnega izključenja. Ako pa je bil izključen radi zdražbarije se ga več ne sprejme v Družbo oziroma ponovno izključi.

Sprejeto kot priporočeno od pravnega odbora.

Črtanje članov.

Črta se član, kateri so odpotovali brez listin. Društvo mora črtati tudi vse tiste osebe, o katerih se ve, da ne mislijo ostati člani, a se dajo prej suspendovati, da so tem dalj časa deležni raznih podpor. Črtati se mora vse tiste osebe, katere se preživljajo na nečastnem načinu in tiste kateri pristopijo k ognjegaseem ali oboroženi sili. Črta se nadalje osebe, o katerih se dožene, da so s kako boleznijo prišle v Družbo, a so jo pri vstopu namenoma zamožali, kakor tudi kateri so prišli prestari v Družbo. Črta se vse, katerim je potekel potni list, ne da bi ga pravočasno obnovili. Sprejeto kot priporočeno.

Seja zaključena ob 12. uri popoldan.

XIII. SEJA.

Brat predsednik Jagar otvori sejo ob pol 2 uri popoldan dne 9. julija 1912. Imenik delegatov v gl. odborikov prečitani; so vsi navzoči. Zapisnik zadnje seje čitan in sprejet z malim popravkom. Čita se došli dopis od brata Fr. Perko, člana št. 11 in brzojav od brata Val. Oral iz Scofield, Utah v katerem pozdravlja zbrane delegate. Pozdravom se kliče trikratni "Živio". Pravni odbor nadaljuje s svojim poročilom.

Potni listi.

Potni listi se izdajajo samo za Združene Države, Kanado in Mehiko. Izdajajo se za tri ali šest mesecev kakor ga kdo zahteva.

Potni list se lahko obnovi najsihodi za tri ali šest mesecev. Za potni list se plača esesment naprej za tisto dobo za katero je veljavna. Za istega se plača 25 centov v gl. blagajno.

Sprejeto kot priporočeno. Prestopni listi.

Kdor se preseli iz enega kraja v drugi kraj, lahko prestopi, če je v drugem kraju društvo S. D. P. in P. Družbe tako blizu da ga v slučaju bolezni lahko obiskuje. Kdor vzame prestopni list mora paziti, da prestopi najkasneje v teku jednega meseca k drugemu društvu da plača na ta način asesment pravočasno. Člana, s prestopnim listom, mora vzprejeti vsako društvo razven v krajih, kjer je več krajevnih društev, člani naj vzamejo prestopni list še le tedaj, kadar se kje nastanejo, do tedaj naj pa ostanejo pri prejšnjih društvih. Sprejeto kot priporočeno.

Razpust društva. Društvo se razpusti kadar pade štev. članov pod pet. V tem slučaju razdeli Družba prestopne liste med preostale člane, nakar se briše dotično številko. Sprejeto. Društveno premoženje. Premoženje ali imepovina društva zapade Družbi vselej, kadar se društvo razpusti, nadalje se ne sme društveno premoženje rabiti v svrhe katere so proti smislu ustave. Premoženje se vrne zopet društvu če se znova oživi in če je zrušen najmanj tretjina članov od prejšnje številke. Sprejeto.

Slošne določbe.

1) Družba ne smatra društev za samostojnih skupin, ampak za dele skupne bratske organizacije. 2) Nepoznanje pravil ne opravičuje nikogar da jih krši, ali da se ne ravna po njih. 3) Poslovni jezik te Družbe je slovenski. 4) V vseh pomanjkljivih ali nejasnih, kakor tudi izpuščenih določbah, odloča seja gl. odbora na podlagi ustave ter splošnega smisla teh pravil. 4) Ta pravila je vzprejela in potrdila prva konvencija S. D. P. in P. Družbe, ktera je zborovala od 2. julija do 9. julija 1912 v Darragh, Pa.

6) Ta pravila so veljavna z 1. oktobrom 1912 s katerim dnevom prenehajo vse prejšnje določbe. Sprejeto kot priporočeno od pravnega odbora.

Pričneje se reševati še nerešene razne zadeve.

Del. Gantar predlaga, da se da tiskati 50 iztisov "Opravnika". Sprejeto.

Del. Lekša predlaga, naj se da vsakemu društvu eden iztis istega in sicer prosto.

Del. Zakrajšek protipredlaga, da vsako društvo naj plača za opravnika in sicer koliko bode stal v tiskarni. Protipredlog del. Zakrajška sprejet.

Sledi razmotrivanje glede prošnje bivšega gl. tajnika Fr. Plazota za nekako nagrado za časa njegovega poslovanja kot gl. tajnika. Sklenjeno, ker ostali gl. uradniki nič ne zahtevajo, da se tudi njemu ne more ničesar pripoznati.

Del. Lekše predlaga, da v bodočnosti naj gl. blagajnik plačuje vse izdatke na čekovni račun. -- Sprejeto.

Del. Gantar predlaga, da se naloži posebni esesment za pokritev stroškov vsled konvencije, po 25 centov na mesec in sicer tri mesece. Sprejeto.

Del. Mostar predloži sledečo resolucijo:

Delegatom in uradnikom prve konvencije S. D. P. in P. Družbe v Darragh, Pa.:

Uvidevajoč potrebo skupnega slovenskega Sanitarija ali Sirotišnice vseh slovenskih podpornih organizacij v Ameriki, in da se uresniči prepotrebno zblizanje in združenje vseh slovenskih podpornih organizacij, smo sklenili na društveni redni seji enoglasno:

Da konvencija S. D. P. in P. Družbe tozadevno ukrepa in da ista po nasvetu našega Glasila pooblasti glavni odbor Družbe, da sme isti pravomočno zvoliti posebno tozadevni odbor, ki se naj posvetuje z drugimi organizacijami za ustanovitev in vzdrževanje Sanitarija ali Sirotišnice kakor tudi posvetuje glede združenja

vseh organizacij v eno skupino.

Za društvo št. 2 S. D. P. in P. D. v Adamsburg, Pa.: Martin Pompe, predsed.; Anton Ferbežar, tajnik; John Mostar, blag.

[Na predlog del. Mostarja se resolucija enoglasno sprejme.

Na to sledijo tajne volitve glede konvencije in sicer, ako se da gl. odboru pravico imenovati tri mesta in dati ista na splošno glasovanje, ali da konvencija določi kraj zborovanja. Prvotni nasvet sprejet.

Prične se razmotrivanje glede plač gl. uradnikov.

Za plačo gl. predsednika se stavijo sledeče svote.

Del. Lekša, \$5.00 na leto.

Del. Zakrajšek, \$10.00 na leto.

Del. Švajgar \$15.00 na leto.

Sprejet je predlog del. Zakrajška.

Del. Lekša predlaga da se gl. podpredsedniku ne določa stalne plače. Sprejeto.

Za plačo gl. tajnika se stavita sledeča predloga:

Del. Lekša, 25 centov od vsakega člana na leto.

Gl. odbornik Flere \$20.00 na mesec.

Predlog del. Lekšeta sprejet.

Za plačo gl. zapisnikarja sta bila stavljena sledeča predloga:

Del. Lekša 50 centov od vsake seje.

Del. Švajgar \$1.00 od vsake seje. Predlog del. Švajgarja sprejet.

Za plačo gl. blagajnika se stavita sledeča predloga:

Del. Gantar, \$75.00 na leto. Del. Švajgar \$8.00 na mesec. Predlog del. Gantarja sprejet.

Za plačo gl. nadzornikov se stavita sledeča predloga: Gl. odbornik Hauptman, predsednik dobi \$3 ostala dva pa po \$2.00 na leto. -- Del. Zakrajšek, vsakemu po \$5.00 na leto. Predlog del. Zakrajška sprejet.

Gl. odbornik predlaga, da se gl. porotnemu in prizivnemu odboru ne določi nobene stalne plače. -- Sprejeto.

Del. Gantar stavi predlog, da se plača gl. odbornikom za zgubljene dnevnice po \$3.50. -- Gl. odbornik Flere proti predlaga \$4. Predlog del. Gantarja sprejet.

Del. Gantar predlaga, da se plačajo tudi vožnji stroški poleg dnevnice. Sprejeto.

Sledijo volitve gl. odbornikov:

Del. Lekša predlaga, da se voli tajno in toliko časa, da ima kandidata dve tretjine oddanih glasov. Sprejeto. Izvoljeni so bili sledeči bratje in sicer:

Martin Jagar, predsednik.

Anton Klančar, podpredsednik.

Jos. Hauptman, tajnik.

Jos. Mostar, zapisnikar.

John Gantar, blagajnik.

Nadzornikom: predsednik Alojz Flere, Math Petrič, Henrik Lamut.

Porotnim in prizivnim odbornikom: predsednik John Lekša, Albert Švajgar, John Gomilar.

Nato se novo izvoljeni odborniki zahvaljujejo zborovalcem za izkazano zaupanje ter obljubijo, da bodo vedno delovali za proevit Družbe.

Brat predsednik s kratkim pa jedrnatim govorom opominja delegate na delo za S. D. P. in P. Družbo želeč jim objednem srečno pot; zaključil ob 6. uri zvečer dne 9. julija 1912. prvo redno zborovanje Slovenske Delavske Podporne in Penzijske Družbe.

Jos. Hauptman, gl. predsednik. Martin Jagar, preds. konvencije. Jos. Mostar, zapisnikar. Ignac Omerzu, zapisnikar.

DOPIS.

Waukegan, Ill.

Kdor išče, najde; kdor drugemu jamo koplje, zna sam telebiti vanjo! stari pa zmiraž novi slovenski pregovori!! Zna biti, da bodo začeli gospodje, ki so Kalanu kopali grob, klicati s svetopisemskimi besedami: "Oh, padite hribi in gore na nas, in pokrijte našo sramotno nagoto, ker nas je sram pred svetom!" O teh 3 gospodih se toliko lepega ve, da bo svet kar strmel, ko začnejo ljudje priobčevati njihove "štikelece"! In ti gospodje naj sedaj komandirajo celi slovenski svet s svojim umazaniam časopisom! Pfuj! Rojaki! proč z njihovim časopisom!! Dosti časa so Vas vodili hinavci za nos! To so pobeljeni grobovi, kakor nekdanj farizeji!! Farizeji so silno lepo učili in blatili Jezusa; kakor sedaj "Am. Slovence" silno lepo uči in zaničuje poštenega duhovnika. Po-

glejmo malo, kakšni so sami!

Bilo je pred nekaj leti. V Ljubljansko semenišče je hodil mladenič z namenom, da ga v 4 letih mazilijo za duhovnika. Pa obnašal se je tako, da so mu rekli od zgoraj: "Gospod, vi pa niste za nas; svoj kruhek si pojte iskat kam drugam!" Prišel je v Ameriko, postal duhovnik in sedaj dela Janez, kar je nekdanj Janezek znal! Ime mu je seveda drugače. Če bo treba, bomo govorili še bolj jasno o njegovih delih, ki so vse druga nego moralna!!

Bilo je letos 16. maja. G. nadškof Quigley reče g. Kalanu: "Vi pojdite jutri v Waukegan in vršite vse posle ondotnega župnika, ker je tam silno vse zanemarjeno, ne vem, po kateri krivdi."

Par minut za tem pa stopi h nadškofu neki Jožef in prav lepo prosi za faro Waukegan! G. nadškof ga pa kratko odslovi: "G. Kalan gre gor."

Zdaj je pa ta Jožef porabil vso paro svojega grešnega telesa, da bi očrnil g. Kalana škofu. G. Kranjec sam mi je rekel, moj kaplan pisari na vse strani, da bi tebe strmoglavil iz Waukegana. In res se je posrečilo zvedeti o meni ta zločin; da sem jaz raje prostovoljno resigniral na svojo faro Podkraj, kakor da bi se uklonil krivici ljubljanskega Bonaventura. Krivici se pa ne pokorim nikdar, to vejo tisti, ki mene poznajo! Kdo pa je ta človek Jožef, ki se tako briga za blagor drugih?!

Bil je svoje dni frančiškan. Samostan je potrošil zanj veliko, veliko denarja, ker je upal upravičeno, da bo talentirani Engelbert, kedaj koristil samostanu! Pa samostan se je bridko varal! frančiškanska suknja je bila preraševnata za razerkljanega Pepčka in jo je zamenjal plaščem sv. Benedikta. Pa tudi ta dolga halja mu ni ugajala; poskusil je haljo O. Minoritov, ki vsaj včasih lahko oblečejo obleko svetnega duhovnika, da se bolj postavijo! Pa tudi to ni bilo za razvajeno telo nestanovitnega patra. Prišel je v Ameriko in solznimi očmi prosil, da so mu oblekli kratki rekeček, da se lahko naslaja po teatirih in išče, česar pater ni mogel!

Ta Kameleon je tako lepo prosil za Waukegan, češ, da bo mogel svojo sestro k sebi vzeti!!! Če si g. Jožef rimsko kat. duhovnik, tedaj pač moraš vedeti, da sestra Dora, ki je komaj 14 dni po poroki porodila dete ne svojemu pravemu možu ampak nekemu oficirku mora biti pri svojem možu! Če ima pa raje oficirje, je bila pa tvoja naloga kot poročevalca, da bi jo bil pred tvojim odhodom poučil o zvestobi do svojega zakonskega moža! In, če jo je sedaj prevarani mož zapodil, vendar nimaš ti pravice dajati ji potuhe pod farovško streho v Ameriki!!! Gospod, ki znaš tako lepo dajati nauke v "Am. Slovenceu", daj poprej nauke tvoji žlahti in pa sam se ravnaj po njih!!

Kalan-ovi postrežniki je že davno, davno mož umrl, torej je ne vežejo ne božje ne človeške postave, da ne bi smela pri njem služiti. Tvojo sestro pa vežejo vsi zakoni na njenega živega moža! Rečemo s tvojimi lastnimi besedami, ktere si Kalanu predbacival: "Ali je to mogoče da so vzrasli v Tržiču na Gorenjskem taki bacili, da hočejo sedaj po Ameriki širiti svojo kugo in zastrupljati Slovenske rojake po Ameriki"!!!!!!

Slovenci širom Amerike pokažite vrata časopisom, v katere pišejo farizeji — pobeljeni grobovi! Svoje gnjusobo zakrivajo zakrivaj se s plaščem krščanske ljubezni — svojega bližnjega pa polivajo z gnojnico svoje hudobije!! Pfuj!!! Nazdar!

Jakob Kalan, župnik.

Vsaka slovenska rodbina bi naj čitala "Slov. Ilustrovani Tednik." Zadnja številka vsebuje sledeče slike: 1) Na gori Charberton je s hriba zdrsil top ter podrl in potegnil za seboj 20 vajakov; 2) Sokolice z Vranskega na Štajerskem; 3) Razvitje prapora "Sokola" v Trbovljah (2 slike); 4) Češki gost je 5. t. m. v Ljubljani; 5) vstaja v Albaniji (4 slike); 6) moč materinstva (2 slike). Vse slike so jako zanimive.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto

GLAS SVOBODE CO.

1809-1813 Loomis St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu n, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Možjeozdravljeni v 5dneh

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
IN BOLEČIN

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicoceli, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, rodenico in boleznitiohi h se moških. Prište k nam vsi, ki te se neuspeš o zdravili p i drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči oop lno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno zdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI

GUBA NAGONA, BOLEZ-
ZIV LEDICAH IN JETRIH
zdravim hitro za stalno
in tajno. Živčene o-
mogliosti, slabost, na-
por, zastrupljenje in
zguba vode.

PLJUČA

naduho, Bronchitis, srč-
ne bolezni in pljučne
zdravim po moji najno-
vejši metodi.

Nasvet zastoj.

STALNO OKREVANJE

SPECIJALIST ZA
MOŠKE IN ŽENSKA.

ZASTRUPLJEN- JE KRVI

in vseh drugih kožnih
bolezni, kakor prišče,
lucije, onemoglost itd.

ŽENSKA BOLEZNI

beli tok, bolečine v oza-
ture, garje, otekline,
podju in druge organ-
ske bolezni zdravim za
stalno.

Preiskovanje zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
med Randolph & Lake

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

Pilsen Auditorium Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ... rvedno na čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pustiš od nevednih zobo-
zdravnikov izdirati svoje, mo-
goče se popolnoma zdrave zobe?
Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-
brom, kar ti za vselej dobro in po
najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO, ILL.

Stori zdaj!

Naši vlagatelji dobe letno 3% obresti, ki so kreditirane na njih vloge prve dneve januarja in julija.

Ves denar vložen pred 10. vsakega meseca se obrestuje od 1. v mesecu. Začnite vlogo danes, akropprav samo z enim dolarjem.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto ob sobotah večer

22 let v businessu.

od 6. do 8. urete.

Govorimo v vseh jezikih.